

Plymouth, Pa., 22 Grūdžio
Visiems geriems
lietuviams „Vienybės
Lietuviniuku“ redak-
cija velyja linksmi
ir laimingai perleisti
Kaledu szventes.

Kylant klausymui ir užma-
nymui sutverti tautišką Su-
sivienyją, nekurie nori, kad
„Tėvynės Mylėtojų Draugys-
tė“ tūgi užsiimtu. Mums gi
rodosi, kad draugystė turi ga-
na aprubežūtą savo mierį ir
tę stengiasi jį atsiekti; tai gi
išleisti mokslizskas knygeles.
„T. M. D.“ iki sziolei dar ne-
turi daugelio pasekėju o dau-
gelį priešų. Užsiėmus jei su
kitokiais reikalais, pirmieji
taptu visai apleisti, ir turėtu
savo pajėgas apversti ant ber-
gždžios kovos ir atsisakyti nū
savo uždūtės, kuri ne mažiaus
mums naudinga ir reikalinga.

„Kardas“ ragina, kad dėl
įkunyjimo lietuviszkos mo-
kyklos bent kokiam mieste,
kuriame atsirastu atsakantis
skaitlius lietuvių, sudėti re-
dakcijoms kokia \$20,00 ir jau
butų atliktas darbas. Neuz-
simirszkime, pirm visko, kol
gausime daleidimą mokinti
lietuviszkai publiszkose mo-
kyklose, pasirupinti pirmu
apie pradines mokslaknyges,
nes neturime isz ko mokintis
nei mokyklų neesant. Tokio-
se mokyklose nemokins vaikų
isz maldaknygės, kaip kad
yra pas mus paprastu dalyku,
pabaigus elementorių imtis už
maldinės knygos. Daleidimas
mokinti ir pasamdymas mo-
kintojų nieko negelbės tame,
kol nebus mokslaknygių.

„Kardas“ pranesza, kad po
naujų metų užgims dar vienas
mėnesinis laikrasztis, vardu
„Galybė“ knygutės formoje.
Iszeis „Kardo“ spaustuvėje.

Kun. A. Milukas ir keta po
naujų metų iszleisti naują mė-
nesinį laikrasztį, vardu
„Dirva“. Iszeis „Garso“ Publ.
Co. spaustuvėje.

Isz Lietuvos.

— *Naumiestis, Sw. gub.*
Lapkriczio 4 dieną pasibaigė
laikas priėmimo į kariumenę
paszauktų ant szio meto jaunų
vyrų isz pirmos dalies pavieto,
o 5 d. tapė paszaukti isz ant-
ros dalies pavieto. Kaip visada
taip ir szimet daugelis isz pa-
szauktųjų nepribuvo, nes da-
lis isz jų, bijodami kareivijos,
pabėgo į užrubežį. Mus pa-
vieto virszininkas, p. Czerkaso-
vas, labai nesmagus isz tos
priežasties, ir taip nesmagus
kad net piktumas apėmė jį,
kad tur pasirodyt nemokas sa-
vo paviete gaspadoriauti. Na
ir sumislyjo tą piktumą ant
vairių ir szaltyszių iszlieti.
Kaip tiktai kuris isz szijų jam
kūm nepatiko, tūjaus jį labiau
parinktais maskoliszkos keiks-
mo žodžiais visaip isztaiso o
paskui paliepia, sodint į kalė-
jimą ir laikyti per keles paras
tik ant dūnos ir vandens. Szis
netikėtas virszininko Czerkaso-
vo užpūlimas pasiekė kelėtą
szaltyszių ir apie porą vairių.
Pirmos dalies pavieto szalty-
sziai nenorėjo nei prieszintis
už tokį ant jų užsipūlimą, bet
antros pavieto dalies szalty-
sziai susitarė (isz viso buvo
jų 40) dėt po 5 kap. ir siųsti
telegramą pas gubernatorių.
Ant jų nelaimės telegrapistas
nepriėmė telegramo, sakyda-
mas, kad tur po tūm telegra-
pizsku skundu pasiraszyt nors
vienas isz vairių, — tiktai tada
jis galėses priimti. Žinoma,
kad nei viens isz vairių nenorė-
jo rāszytis, ir tokiu budu skun-
das nepasiekė gubernatoriaus.
Kaip girdėt, iszmingesni isz
szaltyszių rengesi rāszte siusti
skundą ant p. Czerkasovo pas
gubernatorių, už tai, kad jisai
laiko kaimo žmones už kokius

tai savo vergus ir ne tik ko-
lioti pasivelija, bet da ir į ka-
lėjimą kizsa suvis be reikalo.

Reikia tikėtis, kad szį skun-
dą ne bus taip lengva kam su-
laikyt, kaip tai padarė p. te-
legrapistas, apgindamas p.
Czerkasovo skurą, kuris vis gi
but turėjęs dūt atsakymą jei
jau ne už tai, kad ant nekaltų
žmonių užsipūla bereikalingai,
tai nors už tai, kad vietoje,
kur paties caro paveikslas ka-
bo, drįsta neprideranczius žo-
dzius drabstyti.

— Į kariumenę ėma ir su-
antro skyriaus lgotomis. Mat
iszbėgusių yra daug ir nepri-
tenka tiek, kiek reik isz to pa-
vieto pristatyt. *Klipkus.*

— *Naumiestis.* Neipersenei
teko mą apsinakvoti Naumies-
tyje. Paprastai, gaspadorius,
pas kurį nakvoji, reikalauja
sziochio-tokio paliudijimo apie
nakvojanczio ypatą. Kada
pareikalavo nū manęs tokio
paliudijimo, asz parodžiau sa-
vo pasportą ir pagal jį užsira-
sziau *lietuviszkai* į padūtas mą
gaspadoriaus knygas. Kada
tą užraszą pamatė vietinis
žemskis, kuris tur paliepiną
nū savo valdžios perziurėti to-
kias knygas, visas nutirpo.
Mat jis pamislyjo, kad ezion
tur but koks nors negers žmo-
gus, kuris drįso ne tokioj kal-
boj (į knygas buvo visur ra-
szoma maskoliszkos kalboj)
kaip visi, pasiraszyti. Tūjaus
atbėgo pas manę patsai gaspa-
dorius ir ėmė klausinėti kiek
apie mano ypatą. Asz sta-
cziai jam atkirtau, kad neno-
riu nieko apie tai sznekėt su
jūm ir iszėjau. Tas jam labai
navatnai pasirodė ir bėgo jiesz-
koti žmogaus, ar kas manęs
nepažįsta. Atrado vieną szal-
tyszių (buvo szis atsitikimas
5 d. Lapkriczio kada pažys-
tantis manę szaltyszius taip
pat Naumiestyje buvo) ir tas
pasiranczijo, kad asz esu gers
žmogus.

Tas gaspadorius, žydas, mat

buvo užgąsdintas per žemskį,
kuris stacziai jam pasakė, kad
asz turiu but koks anarkistas,
jeigu drįsau taip pasielgti. O
reike žinot, kad žemskiams la-
bai asztriai yra prisakyta da-
boti anarkistus, ir kad galėtu
jie kur tokį sucziūpti, yra vi-
sose valsezių rāsztinycziose su-
raszas žinomų užrubežeje gy-
venanczių anarkistų.

Keleivis.

Isz Kitur.

— *Vokietija.* Ciecorius
Wilhelmas kiek iszgalis sten-
giasi kūdaugiausia laivynės
nusiųsti į Kiniją, kaipo ir pa-
didinti ją, be kurios szia dien
nei jokia vieszpatystė negalinti
savo kultūros iszplatinti pla-
cziūse svieto krasztūse. Į už-
grėbtą dabar Kinijoi provin-
ciją, siunczia savo brolių Hein-
riką kaipo vyriausį kome-
dantą. Isz užgrėbimo per vo-
kieczius Kiao Chou, sujudo
visi kiniecziai isz ko gresia
paojus visiems europiecziams
ir misijonoriams, kuriūs visus
vadina baltaiseis velneis. Ang-
lija persergėjo Kinų randą,
kad nedaleistu savo pavaldi-
niams žudinti svetimszalių, nes
tada dar daugiau apsisunkin-
tu. Maskolija lygiai kaip ir
Vokietija savo rolę loszia Ki-
nūse. Ant Maskolijos užsigei-
dimo, turėjo daleisti Kinų val-
dzia maskoliszkajei laivynei
neva perziemavoti prieplauko-
je Port Arthur, ką laiko visos
vieszpatystės kaipo ir paverztą
jau. Anglijai pati Kinų val-
dzia pasiulė neva dėl apsergė-
jimo tarpkalnės Yang-Tse-
Kiang ir vakarinę upę, kad
Vokietija su Maskolija nega-
letu apimti tais vietas. Japo-
nija isz tokio koncerto europė-
jizskų vieszpatyszių didei su-
judusi ir kad tiktai neuzsidegs
isz to karė. Vokiszki laik-
raszcziai tvirtina, kad Japoni-
ja padarė paslaptą sutarimą
su Anglija, priesz Vokietiją ir
Maskoliją Kinūse.

— *Czekija.* Tyrinėjimais kaltininkų ir jų nubaudimas traukiasi tolyn. Tautiškas nesikentimas apsiroiszkė jau ir tarp kareivių Prágoje esančių. Tarp susimususių kareivių yra net 21 pazeistas. Valdžios tokį atsitikimą laiko slaptoje. Czekiskas laikraštis „Narodni Listy“, kursai tą kareivių susimusimą apskelbė, tapo konfiskūtas nū valdžios.

— *Ispanija.* Admiralas Bermejo, ministeris laivynės, reikalauja net 50,000,000 pesetų, ant budavojimo naujų kariszkų laivų. Gen. Veyleris apsilankė Madridte ir buvęs pas karaliene, bet priėmimas labai szaltas buvęs. Valdžia gavo žinę, buk isz tos riezasties iszkilo mieste maisztas, ir kad iszėjusi vietinė kariauna ant didziųjų gatvių. Paslaptai kalbama, buk visa karalishka giminė yra pasirengusi, šip tiktai apsiroiszk maisztas, š Prancuziją pabėgti.

Parėjusios žinios nū Pilipinų salų, pranesza, buk maisztas esąs jau pasibaigęs tenai ir Madridte szventė pergalėjimo szventė.

— *Kuba.* Gubernatorius Marin, nū salos Porto Rico, yra pasirengęs atsisakyti nū savo urėdo dėlto, kad pagal dūtaję autonomiją jisai negalėjo suvienyti partijų, kurios nesiganėdina isz suteiktosios autonomijos.

Pagal urėdiszkas žines, apicieras Joaquin Ruiz, kuris buvo kaip tarpininkas tarp gen. Blanco ir maisztininkų, reikale autonomijos, 17 Grūdžio suszaudytas tapo pagal paliepiamą kubiečių vadovo A. Rodriguezo su pritarimu vyriausio kubiečių vado Aranguros. Ruizas kalbino kubiečius padėti ginklus ir pasidūti Ispanams pagal autonomiją. Arrnguro jau pirmiaus apgarsino, kad jisai kiek vieną kubietį,

kursai derėsis su ispanais-suszaudys. Ispanai buvo apgarsinę, kad paleidę buk sugautąjį kubiečių vadą Rivera, kurį karaliene paliūsavusi. Dabar iszsiszskino, kad jisai tapo nuvežtas isz Kubos į Ispaniją, kur tolei kalės, kol kariszkas sudas neperkratys jo kaltybės.

Kubiečiai sugriovė su dinamitu dalį prieplaukos Santa Cruz del Sur, provincijoi Puerto Principe. Pasilaikymai ispaniszkos kariaunos prov. Santiago de Cuba, yra gana prasti. Genarolas Pando per 3 sanvaites nieko negalėjo veikti priesz kubiečius, ir laukia pastiprinimo ateinant. Užpūlimo atėmė visą drąsą, kubiečių gavimas naujos ekspedicijos isz Suv. Valstijų, kuri jiems atgabeno 2,000 kanūliszkų szuvių ir 200 dinamitiskų bombų.

— *Hayti.* Nuplėszus vokiečiams randą Hayti, dabar vėl Italija bei Suv. Valstijos reikalauja dar didesnių atlyginimų negu Vokietija. Italija savo užsenėjusį reikalą keta atlikti diplomatiszkn keliu, ir gal apsieis be siuntimo kariszko laivo. Suv. Valstijos bene sutiks ant tarptautiszko nuprendimo, ko geidžia ir randas Hayti. Amerikietis Bernarda Campbella reikalauja \$100,000 atlyginimo už tai, buk jį baisiai sumuszę haytiszki kareiviai.

— *Holandija.* Perlametas su 46 balsais priesz 41 atmetė valdžios reikalavimą budavoti naujų kariszkų laivų daugiaus.

— *Indijos.* Anglų pajiegoms kas kartas tampa uždūdami nauji smugiai per pasikėlusių kalnų gyventojus. Visas pulkas kariaunos, po vadovyste gen. Westmacott, traukiantis tarpkalne Bara, turėjo sunkiausę kelionę kaip iki sziolei; afridai isz ūlų plyszių

szaudė į kariauną norėdami atskirti paskutinę dalį, kuri gabeno maistą ir amuniciją, o anglų pajiegoms buvo didėi sunku giutis isz priezasties nebuvimo kelio, kadangi kiekvienas turėjo dabotis kur žengia, idant nenuvirstu į bedugnę. Pasikėlėlei nors nepergalėjo visatinai anglų pajiegų, bet gana daug jų užmuszė ir pazeidė o daugelis angliszkų kareivių pabėgę isz pulko.

Dalis darbu

— *Streator, Ill.* Kalnakasių straikas szioje apielinkėje jau pasibaigė. A. L. Sweet, užveizėtojas kompanijos Chicago, Wilmington & Vermillion Coal Co. pakėlė kalnakasiams mokestį, kaip jie reikalavo. Kalnakasiai gauna po 64 centus už toną ir tūjaus 2000 darbininkų pradėjo dirbti.

— *Knowville, Tenn.* Straikas kasyklose Point Rock ir Almy Co. tesesi vis tolyn. Į dirbančius darbininkus (skabus) kas žin kas szovė ir du ne per sunkiai pazeidė.

— *Appleton, Wis.* Popieros dirbtuvių savininkai padarė nepersenei susivienijimą, be prisidėjimo prie rytinių popieros dirbtuvių. Dabar I. A. Kinberly apgarsino, kad susivienijo su rytinėms dirbtuvėms dėl didesnio pelno ir praszalinimo konkurencijos. Be abejonės dabar popiera pabrangs.

Susivieniję dviraczių dirbtuvės isz Toledo, Toronto, Tompkinsville ir Westfield praszalino visus darbininkus vyrus o priėmė mergas į jų vietą mokėdami joms po \$3 per sanvaitę, kur vyrams mokėjo po \$8 ir daugiaus.

— *Wilkes-Barre, Pa.* Kasyklos Lehigh Wilkes Barre Coal Co. jau nedirba pilną laiką, kaip kad praėjusiūse trijų mėnesiūse. 3-4 dienas tik-

tai dirba ant sanvaitės.

— *Marquette, Mich.* Czionai susitvėrė nauja kompanija po vardu „Michigan Cooper Mining Co.“ ir sudėjo kapitalo \$3,500,000 akcijose. Pradės dirbti kasyklose Ridge kalnūse Ontonagon.

— *Belleville, Ill.* 35 kasyklos Consolidated & Madison Coal Co. pradėjo dirbti ir 3,000 darbininkų, kurie straikavo nū kelių mėnesių, sugrižo prie darbo. Savininkai kasyklų pristoję ant darbininkų reikalavimo.

— *Pittston, Pa.* Kasyklose, Twin Shaft, praėjusį mėnesį dirbo jau tiktai tris dalis laiko. Lygiai ir kitos kasyklos sumažino darbą ant trijų dalių o kitos net ant pusės.

Anglijoi jau nū senei straikūja visoki maszinistai, reikalaudami padidinio mokes ties. Dabar pre jų prisidėjo dar szeszių garlaivių visi maszinistai, už tai, kad pirmųjų reikalavimų kapitalistai neiszpildė. Garlaiviai dėl to turėjo pasilikti ant vietos ir negalėjo iszplaukti dėl stokos maszinistų. Derėjimaisi kapitalistų ir maszinistų paskirti ant 28 dienos szio mėnesio.

— *Springfield, Ill.* Visi kalnakasiai dirbanti Ashland kasyklose, pavietyje Cass, sustraikavo, kaip jiems apreiszkė, kad numazįs mokestį po 10 centų ant tonos. Dalis darbininkų iszvažiavo į Missouri valstiją jieszkoti darbo.

Isz Amerikos.

Y a n k e s a i s u d e g i n o n e g r a .

Washington, N. C. Czionai tapo areztavotas „judūkas“ (nygeris) Natan Willie, gyventantis arti Town Creek, pažvelgtas nuszovime „baltojo“ vardu Stevens, kurio lavoną

dieną prieš tai rado apielin-
kėje Wample, N. C. su opa
nū szuvis isz szaudyklės pe-
cziūse. Visi aplinkiniai tvir-
tino, kad tai to „jūdojo“ dar-
bas. Kada jį szerifas vedė į
kalinį, užpūlė gauja farmerių,
kurie atėmė nū szerifo nelai-
mingą jį nusivedė į girę ir su re-
tėžiu pririso tarpe dviejų pu-
szių ir surinkę szakų su lapais
apkrovę jį uždegė ir pasiliko
taip ilgai, kol nelaimingasis
suanglėjo. — Amerikonai jū-
dujų ir ateivių lygiai neken-
czia, isz ko kartą turės įvykti
smarki musza ir pergale vienos
arba kitos pusės. Nes jie isz
gyvasties ateivio bei jūdojo sau
bovas tiktai daro.

N o r i s u d e g i n t i
30,000 l a v o n ų .

Brooklyn'e tapo pardūtos
senos kapinės vadinamos „Uni-
on Centry“, dėl „Union
States Cremation“ kuri jas isz-
dalino ant lotų, bet turi isz-
kasti visus lavonus ir palaidoti
ant kapų „Cedar Grove“. Kom-
panija „U. S. Cremation“
vietoje isz naujo laidoti, pada-
vė Brooklyn'o miesto valdziai
užmanymą, kad daleistu isz-
kastūsius lavonus sudeginti.
U. S. Cremation Co. užsiima
deginimu lavonų.

I s z a r e p ū d a
s u \$ 16,000 .

San Antonio, Tex., vienas
mekšikonas ant farmos M.
Szulco iszarė 16,000 dol. kurie
buvo užkasti nū Ispanų laike
karės. Artojas iszaręs tą skar-
bą pasisavino, o žemės savinin-
kas jį areštavojo ir apskundė
už vagystę; artojas tvirtina,
kad tie pinigai jam priklausio,
nes jis jūs atradęs.

P a k o r e

du galvažudziū.
Abberville, Ala. Czionai
pakorė du negrus, J. Globerą
ir Samuelių Fields, ant vienu
kartuvių. Globeris nužudė
savo paczią, o Fields savo
mylimąjį. Apie kartuves su
sirinko į 500 žmonių. Galya-

žudžiai snekėjosi su žmonėms
per dvi valandas ir iszpažino
savo kaltę.

G a l m a ž i a u s i a s
k u d i k i s .

Quincy, Ill. Pati Dovydo
Slushero pagimdė mergaitę,
kuri nesveria nei svarą. Ap-
skritumas gymio isznesza di-
dumą sidabrinio pus dolerio,
pirsztai turi storumą virbalų
su kureis mezga pancziakas,
rankos turi ilgį vieno colio ir
vienos ketvirtos dalies, o kojos
kaip užaugusio žmogaus ma-
žasis pirsztas. Kudikis turi
jau 6 dienas amžiaus ir gana
stiprus yra.

L a i v a s s u 22 ž m o -
n e m i s n u s k e n d o .

San Francisco, Cal. Paki-
lus baisiai audrai, 14 dieną
szio mėn., tapo ant ūlų užva-
rytas laivas „Cleveland“, arti
Beals, vakariniame kraszte sa-
los Pancover. 22 jurininkai,
po susimuszimo, susėdo į lai-
vus, bet tapo bangų užlieti ir
palaidoti gilmėje jurių.

V o k i e t y s n o r e j o
p r a l o b t i .

New York'e, Karl Zanel,
buvo apsivedęs net su pen-
kioms paczioms, kurių gy-
vastį apsergėjęs ant nemenkos
sumos, ir jes nužudydavo viso-
kiajs budais, kad galėtu paim-
ti posmertines. Apart savo pa-
czių, dar jis paėmė piningus
už vienos paczios motiną ir
vieną 7 metų vaiką, kursai nei
negimęs buvo. Zanel'is yra
paėmęs posmertinę net už 7
gvasczius \$7000. — Policija
dabar tyrinėja jo darbus ir gal
pats gaus elektrą iszmėginti.

E r e l y s n o r e j o
v a i k a n u s i n e s z t i .

Blackwater, Mo. Farmerys
H. Kela sugavo pilką erelį,
kursai norėjo nusineszti 4 me-
tų jo vaiką, kursai bovyjosi
ant kiemo. Erelis nusileidęs
žemyn suleido nagus į vaiko
rubus, ir vaikui suklikus, pa-
matė tėvas ir atbėgęs užmetė
sermėgą ant erelio galvos ir jį

sugavo. Erelis turėjo 9 pedas
ploczio sparnūse nū vieno iki
kito galo.

N u s u d y j o a n t
99 metų kalinio.

Hayward, Wis. Sudzia Pa-
rish su „grand jury“ nusudijo
P. F. Nelsoną ant 99 metų
sunkaus kalinio už užmuszimą
žmogaus pirmame laipsny-
je. — Anasai žmogžudys
negalės nei numirti neatkale-
jės savo baudos.

Ž i n g e i d i p r o v a .

Garden City, Kan. J. Mil-
ler'is, redaktorius laikraszcio
„Sante Fe Monitor“ apskundė
gelzkelio kompaniją, kad atly-
gintu už tai, kad jį daleido di-
dei krankti miegant vienam
keleiviui, kurio knarkimo dė-
lei ne tiktai jis, bet ir kiti visi
keleiviai tame vagone esanti,
negalėjo nė akių sudėtėt per
visą naktį. Tūmi knarkencziū
keleiviu buvo szeriffas Bills.—

N o r e j o u ž p u l t i
a n t t r u k i o .

Arti Wilcox, Ariz., ant gelz-
kelio Southern Pacific, užpūlė
apsimaskavę 5 plėszikai su-
stabdydami trukį zenklu ne-
laimės. Sustojus trukiui, vie-
nas mierijo su szaudykle į ma-
szinistą ir kurėją, o 4 szoko
prie ekspresinio vagono isz-
szaudami po kelis kartus į orą
idant nugandyti keleivius.
Uredninkai, kurie buvo eks-
preso vagone, pradėjo szaudy-
ti į plėszikus ir jų vadą partie-
sė. Tai kiti pamatę szoko prie
arklių ir pabėgo nusineszdami
ir užmusztą jį kad nepažintų.

J a u ž i e m a v a k a r ų s e .

Isz vakarinių valstijų parei-
na žinios apie dideles pusnis,
kurių dėlei turėjo sustoti ir
geležinkeliai kaipo tai Dako-
toi ir Nebraskoje. Tempera-
tura nupūlė žymiai žemyn.
Nebraskoje ir Wyoming'e gy-
vulių augintojai turi dideles
iszkadąs isz staigaus užpūlimo
žiemos. Termometras nupūlė
ant 15 laipsnių žemiaus 0.

T i k t a i u ž v y r a .

St. Joseph, Mo., czionai pa-
sidarė didelis sujudimas isz
priezasties iszkeikimo (exco-
munication) visos giminės
Miller'io. Priezastis buvo ta,
kad duktė Miller apsivedė su
protestonų kuningu. Tai gi at-
ėjo laiszkas nū vyskupo Burke,
kad jie, tai yra visa giminė
Miller'io ir tie visi, kurie buvo
ant tų vestuvių tapo iszkeikti
ir atmesti nū katalikiszkos
bažnyczios.

Musu rupescziai.

Sziomis dienomis apsiaustas
kokio tai nesmagumo nusida-
viau ant kalnynėlio tarp pu-
szelių rioksanczio, ten vienas
sau sėdau ant akmens ir pip-
kele dumdams žiopsojau
skliautan dangaus, kur mēlsvi
debesėliai ten augsztai, padan-
gėse taip skraidė, taip vieni
kitiems sparcziai už akių rodos
bėgo, taip skubino, kad vis
tekini szūlėmis ir szūlėmis, su-
simaiszė, subėgę daiktan, kar-
tu nukeliavo toli toli, ir da to-
lyn.

Besėdint ir bežiurint mą jį tą
veikmę debesėlių, sztai eina
žmogelis, Navakovskis, lenkas,
isz miestelio namon į artymą
peczė, jis mą gerai pažystamas,
jis isz pasielgimo yra geras,
vertas pasikalbėjimo.

Sėdęsis senis szale manęs,
pavaiszino su taboka. Jisai tu-
rėjo su savim tik ką isz pacz-
to paėmęs lenkiszką laikrasztį,
kuriame buvo lenkų taip ne-
ramus, taip nesmagus barniai
tarp dviejų įrėdinių „Związko“
ir „Zjednoczenės“.

Senelis pradėjo. — „Ką jie
czia daro, ko jie barasi, ar tai
mus vargus ar turtus dalinasi,
ar negalėtų sutikti visi isz-
tremptais isz tėvynės budami?
Ar žinai ką brolau, sakyki mą,
ko klausyti ir kurią szalį tei-
sinti? Bet kaip mą nesmagu,
kaip rodos neramu, kad tie
žmonės, kurie galėtų, žiurint
mums, kelią vesti, taip apie

tantystę kaip ir apie darbininkiskus stovio dalykus žinias praplėtoti — o dabar ką jie daro? Jie barasi, o mums liepia tikt jų barnių klausyti — niekai, niekai ir viskas be naudos, o mes tamsoje pasilie kame“...

Asz patikrindams senio žodžiams prasitariau, kad ir tarp mus lietuvių viso yra ir t.t.

Tame laiko bėgyje, užėjo ma ant mislies apie „Susivienyjmą“ lietuvių Amerikos, ir tartum kas įsiskverbė tarpan pamislyti, svarstyti apie užmanymą tvėrti naują lietuviską Susivienyjmą, kurio užmanymas dar neseniai pasirodė tūlūsie mūsų laikraszcziūse, ir isztos savo mislies nors dalelę suteikiu „Vienybės“ skaitytojams, pasitikint nei vieno protą skausmu nelūžgauti.

Gerai tvėrti naują „Susivienyjmą“, bet prie progos reikia ir pamislyti, ar-gi galės kokią tam tikrai reikalingą naudą atneszti antras Susivienyjmą? Mus, lietuvių, czion Amerikoje nors sakoma kad yra 300,000, bet ant tiesų, tai nesurasime nė 100,000, ir kaip dang yra tokių, kurie niekur o niekur nepriguli. Ką-gi nedidis skaitlius pasidalinęs į du Susivienyjmus, galės nuveikti? Mano viltis, jei pataikinsiu pasakyti, taip isz dalies regi, kad esanti du Susivienyjmą, apsuks tą pacią lietuviską dirvą placziausiais siulais barnių ir kersztų; ir ant žodžių lenko, „dvi įrėdnės tarp savės barsis, o mes tikt barnių klausyime, naudos ir gerovės suvis nematydami“.

Sziame paskutiniame laike, jau isz dalies pradėjo mūsų lietuviai artintis prie susidavadijimo ir paliovimo vaidytis, o kas dar vaidijasi, tai prieszas ausis užsikemsza ir nusidūda negirdis, ir vėla matyti, kad kartais, tartum, įsivagia straipsniai į skiltis „Garso“ „Kardo“ ir „Ryto“ su nema-loniais primityvais, bet nēr ką

taip rugoti, gal tai įsibriauja ten straipsneliai isz neapsižūrėjimo. Teisingiaus sakant, apsaugoja savo skiltis nū vaidų, kokių ten nebuk „Lietuva“ ir „Tėvynė“, bet taip ar kitaip, vis-gi jau regimas nū kersztinių vaidų apsaugojimas tarpe prakilnesniųjų.

Miestūse ir miesteliūse, pranyko partijiszki siulų įsitemimai su nesmagiais prasivardžiavimais. Tegul draugystės tvėrdamosi pastato sau už mie-rį apsiszvesti, gelbėtis tautisz-kai ir broliszkai, nemaiszant reikalų tikybos. „Susivienyjmą“, apdirbdams savo kons-tituciją, iszbraukė szalin per asztrius tautieciams aprube-ziavimus, isz ko ji regima dā-giaus grynai tautiszka, nes sziadien koznas lietuvis gali ten įsirasztyti.

Tarpe szito buvo, vėla regi-ma, kad tuli tautieciai pakėlė užmanymą tvėrti antrą Susi-vienyjmą, grynai tautiszka, ir kas gali labo buti isz to, tai suvis vargas įspėti; gal tikt sukėlimas vaidų...

Beje, macziau, kad nekurie ragina prie naujo Susivienyji-mo eilės, stoti ir neseniai susi-tvėrusiai „Tėvynės Mylėtojų“ draugystei. Toji draugystė asz netikiu, kad kreipsis isz tako aprinkto laike savo įsiku-nyjimo; ji maloni darbūtis ra-miai, ji nenori gimdyti su nie-ku vaidų apart malonėjimo sątaikos; draugystės toki mie-riai ir uždūtė.

Czion isz palengvėlės gvil-denant užaina klausymas, ar ne įsispriaudė tikt koki asa-biszkumai dūti progą prie įku-nyjimo kito „Susivienyjmą“?

Czion mums, tautieciai, rei-kia tas dalykas su proto rube-žiais gvildenti

Teisybė, macziau ne vieną kartą kun. Burbos straipsnius, kurie tartum pakutena judi-nant, „kad matysime kaip „Tėvynės Mylėtojų“ draugys-tės sąnariai dirbs isz vien suti-kime?“ „Kardas“ vėla atker-

szindamas, gana placzius straipsnius ant Burbos talpina; ir ką mes isz tų vaidų ir bar-nių per džiaugsmą turime? Tuszczią maiszą!

Sziadien, jeigu „Susivieny-jimo“ dalykai stovi ne taip, kaip kad reiktų, tai su bėgiu laiko vis-gi atsikratys nū to, jaib kas kenkenczio esti. Ru-gojama, kad „Susivienyjmą“ vien tikt rankose kuningų, tai gi kodėl delegatai pasius-tiejie ant XII Seimo budami gana didesniame skaitliuje už kuningus pats iszrinko kunin-gus o ne civiliszkus žmones? Kam-gi draugystės renka de-legatus tūs, kurie veikia ne pagal norą žmonių? Mes save muszame, barame, ir vėl ver-kiamo, kodėl-gi taip?

Paimkime ant apsvarstymo pereigas centraliszko komiteto, kad-gi sziadien XII seimas bu-tų iszrinkęs civiliszka žmogų ant prezidento, ir butų paves-tos vadelės „Susivienyjmą“ darbininkui, ar-gi jis sudava-dytu o ypatingai rėdytu organą be jokios mokeszies? Asz mis-lyju, kad reikalautų užmokes-zies! Kada, jaib, reiktų vi-siems algos mokėti, tai kasa gerai patuszttėtu. Gal ateis laikas, galima bus iszrinkti į komitetą ir civiliszkus visus žmones, kad tikt malonėtų sa-vo pareigas ant naudos „Sus.“ atlikti. Isz antros pusės, — jaib „Susiv.“ visai kuningus neprileistų prie kandidaturos į kokį nors komitetą, tad iszro-dytų jog kuningus iszskiria isz eilės žmonių gyvenanczių ant žemės, ir tūmi apturėtų isz da-lies papeikimą nū visūmenės. Man rodosi, kad „Susivienyji-mą“ sąnariai visi yra žmonės, ir jūsius, tūs ar kitus, atitolin-ti nū esanczių tiesų butų ne-žmoniszku darbu.

Neturiu reikalą užtarauti ku-ningų, kurie pastami pasielgi-mu ir velijimais prie pikto, bet žmogiszkos tiesos neliepia iszpeikti tūs, kurie veikia ką labo naikiūdami mūsų lietu-

viszkus vaidus. Geri darbai žmonių civiliszku ir kuningų yra gūdojami, blogiejie-gi isz-peikiami. Mes patys vei-kimė labą darbą, nes kiti už mus neveiks nieko.

Pasididinant „Susiv.“, pasi-dins skaitlius apszvistesnių sąnarių, tada apdirbdami ge-rius reikalus įrėdnės, mažiaus rugosime ant savės.

Asz stacziai mislyju taip, kad, jai sutversime antrą Su-sivienyjmą, sutvėrsime ir de-besius barnių skraidanczius ant lietuviszkos padangės Amerikoje; toliaus dėl vaidų ir barnių, lietuvisztės ir ap-szvietimo dalykus paliksime užpakalyje ir tai tikt vėjo pri-veizdai, nes partijoms niaujen-tės, nėra kada nė mislyti apie kokią nors labdarystę. Ir dau-gelis mus lietuvių sakys tą pat, kaip kad sakė senelis lenkas ant barnių dviejų lėnkiszku įrėdinių. „Jie barasi, o mums liepia tų nemalonių barnių tik klausyti — niekai, niekai ir viskas be naudos, ir mes tam-soje pasilie kame!“...

Ne mano galė ir reikalas ly-tėti užmanytėjus tvėrti naują Susiv. papeikimu, nes tas glu-doja visų lietuvių prote; asz tikt padūdu klausymą, ar-gi tikrai bus naudingas antras „Susiv.“ „Vienybės“ skaity-tojai gal nesirustins už szi-straipsnelį, nes mano tokia mislis, o ką ir kaip apsvarstys kiti apie tai mislyjanti, tai kiekvieno valioje liekti ir gali per laikraszczius savo mislį padūti.

Pažinstamas Trupinėlio.

Du milijonu ant metu.

Kadangi žmonės nerka, pabando ir vėl perka, tai patikrina, kad jie yra užganėdinti. Žmonės suvienytsė Valstijose dabar perka CASCA-RETS CANDY CATHARTIC mažiausia du mil-lionu dėzuczių ant metu, be abejonės bus trys mi-lijonai priesz naujus metus. Tai reiszkia, kad CASCARETS yra labai gera gydykla dėl czetyri-mo žmogaus kraujo ir suregulavojimo vidurių. Visose aptekose 10c., 25c. ir 50c. už dėzutą, nes tai gvarantavojama.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

— *Minersville, Pa.* Sztor-ninkas A. Valinczius suban-krutijo. Per szerifą tapė szto-

ras iszpardūtas 11 dieną Lapkričio, surinkta 480 dol. ir piningus tūs szerifas iszgabeno į korto kasą. Kad tūs piningus negreita, kam priguli, aplaikys, tai žinomas daiktas, nes viskas turės per provą pereiti. Viskas pirka labai už pigią prekią.

Dabar szporniko lietuvio Minersvilleje nėra. Priežastis subankrutijimo yra bedarbė, nes daugybė lietuvių prisiėmę isz sztoro neužsimokėjo, tokį budu priartino subankrutijimą. Trecias szmet lietuviskas Minersvilleje subankrutijimas atsitiko. Buczernė Tabaro, sztoras V. Bagdanavicziaus, ir dabar sztoras A. Valinciaus. Žmonės lietuviai dabar už piningus tikt turės pirktis, nes anglai ant knygučių dūti nemaloni.

Darbai eina blogai, nes apie Minersville vis mažiau dirba kaip kitose apielinkėse.

— *Scranton, Pa.* Darbai pas mumis jau sumažėjo, nes D. H. Co. nū 14 dienos szio mėnesio pradėjo dirbti tiktai po tris bertainius laiko ant dienos, o D. L. W. po 5, 4, ir po tris dienas ant sanvaitės iszdirba. Bet gi vis da ne galima sakyti, kad blogai dirba, nes iszdirbus visą mėnesį, galima iszsimaityti ir dar \$10,00 ar \$15,00 gali atlikti.

15 d. szio mėn. pasimirė ligonbutyje lietuvis Martinas Mineika, kuris priesz du mėn. tapo suzeistas anglekasykloje lietuvių vadinamoje Kijuge D. L. W. Co. Velionis paėjo isz Vilniaus rėdybos, Trakų pavieto, Stakliszių parapijos, kaimo Greikonų; paliko Lietuvoje paciją ir dvejetą vaikuczių, ketvirtas metas kaip Amerike. Buvo ne pacėdus, į jokią draugystę neprigulėjo, tikt laimė dar, kad buvo prisiraszęs į mainas, tai brolis gaus per 2 m. mokėti po \$1,00 ant dienos, isz kurių tai piningų nusiuntė ir pacziai kelis

rublius, taip gi tikisi dar gauti ir už palaidojimą.

Į mokslainę eina jau 23 mokintiniai, isz kurių tris jau skaito trecią knygą o likusie jie pradeda nū lementoriaus. Tarp mokintinių daugiausia yra isz Kauno rėdibos, 2 isz Vilniaus ir apie 6 suvalkiečiai.

Lietuviszkų saliuų Scrantūse yra szeszi, isz kurių, kaip asz žinau, geriausiai vedasi Petriui Lipavicziumi ant Providencę ir Jūzui Girdziunui ant Bulvaro. Paskui turime 3 lietuvis iszveziotojus alaus, kuriems ir ne perprasčiausei vedasi. Lietuviszką krautuve turime tikt vieną kuriai pagal žmonių szneką prastai sekasi. Buvo uzsideję keli, bet gi turėjo pulti, kadą gi pas musiszkus nėra tokio, kaip pas svetimtauczius, supratimo ir vienybės, kad pagelbėti savą ir neieiti pas žydą.

Dar turime apie kelis siuvėjus, ir vieną agentą siuvamų maszinų. Daugiaus jokių amatų pas mumi nesiranda. Vasaros laike tai atsiranda, keli taip vadinami perliorei, kurie vaziūdami pardavinėja obūlius, bulves, kopustus ir t. t., o ant žimos vėl pardūda arklį su vezimėliu.

Vargelis.

← *Plymouth, Pa.* Praėjusiame „Vienybės“ num., ziniose isz Lietuvos, Sintautų parapijos, Naumiesczio pav., buvo trumpai paminėta apie apsivedimą antru kartu, 26 Spalnio, vieno ukiuinko dukters isz Izdagų kaimo. Pasirodžius tai žinei laikrasztyje, dabar iszsiąiszkino tas dalykas.

Kazimieras Butvilauckas, pirmasis vyras anos merginos, gyvenantis Plymouth, Pa., atėjęs į „Vienybės Liet.“ redakciją iszpasakojo visą reikalą taip:

Jisai kaipo beturtis, paeinas isz Dajoczių kaimo, Gelgaidiszkio par. pristojo ant tar-

nystos 1890 metų pas Joną Domeiką, Izdagūse, Sintautų par., ir jį nors beturtį, pasidabojo Jono dukte, Petronė, su kuria Kazimieras prieszai tėvų Petronės valę apsivedė, ir nesitikėdamas gauti szliubo vietinėje parapijoi, nukeliavo į Prusų Lietuvą, į Vieszvilę (netoli Smalininkų) ir pas katalikiszką kun. susivincziavojo su Petrone Domeikiute 1 dieną Vasario 1892 m. Petronė, žinoma, nū tėvų pabėgo tą naktį kaip užszovė Szakių kuningą, kuriam Kazimieras dar norėjo dūti 1 rublį ant miszių, kad Dievas padėtu jūdviem laimingai pabėgti. Po szliubui jūdu nuvyko pas Butvilaucko szvogerį į Vadžgirį, Raseinių pav., kur ketino užsidėti krautuve, (nes szvogeris Vadžgiryje turėjo karcziamą) bet buvo trumpa su piningais, tai po keletos sanvaiczių, Petronė sugrįžo pas tėvus, mislydama, gauti kiek dalies. Bet Petronės tėvas nieko nedavė ir Kazimiero nesileido į akis kerszjdamas jį užmuszti. Kazimierui nieko neliko tiktai kaip keliauti Amerikon. Sztai Kazimiero paczios, Petronės, laiszkai, kuriūs jį raszė jam į Ameriką:

„... saldus mano patiekiukai, perpraszaui labai pakarnei, kad nesirustytumei ant manęs, nes asz norėjau tave isz vargų isztraukti ir save nū jų atitraukti. Mislyjau kad tėvų piktumas pereis ir gal tave namon parsiszauks, bet dabar matau, kad tėvų piktumas nepereina, tėvas sako, kad nori tai eik pas jį, o czia kad asz jo nepamatycziaui, tai delto asz esu pasirengusi ateiti pas tave, bet dar darosi iszjieszkojimas to mūsų szliubo, ar jis yra tikrai voznas, ar dar reiks patvirtinti, tai kaip pasidarys tas iszjieszkojimas, tai tada ateisiu pas tave....“

Kitas laiszkas raszytas 16 Ruggjuczio 1896 m.

„Mano mielas Kazimierukai, mano prisieka, raszau tau asz Petronė Butvilauckienė ir dūdu žinę, kad tavo gromatą drukavotą gavau ir dūdu žinę tau nū to viso dalyko. Tėvai nenor. mane taip iszleisti į Ameriką, sako: kaip mes galime tave

leisti, kaip ir kokią paleistuvę, jūg mes nematėme kaip judu vincziavojo, nē kas vincziavojo. Tai gi asz susimislyjau. nueiti į Vadžgirį, susirasti tūs visus svietkus ir padavėme žinę į Seinų konsistoriją kad užtvirtintu tą mūsų szliubą, nes tėvai ant to sutinka ir dūda mą 300 rublių ir leidžia mane pas tave. Dabar tą viską padariau, nuvaziavo į Seinus su Motiejum Budininku ir pridavėme tūs svietkus, bet dar vis labai ilgai nesulaukiu atsakymo, tai vėl ketinova su Motiejum dar sykį nuvaziūt į Seinus, bet į tą tarpą parvaziavo kun. Augustaitis, tai jis pasakė, kad bus tūjaus po Rožancziavai atsakymas. Tai kaip bus viskas gerai, tai asz tau vėl atraszysiu grometą ir tu mą parleisi visą žinę, kaip reikia atkeliuoti į Ameriką ir ką reikia atsivežti, ar kokių drabužių ar patalynės, ir piningus atsivežti rubliais ar iszmainyti ant prusiszkų? Labai geras daiktas, kad viską gali žinoti isz laiko. Kaip raszysi kitą grometą, tai neleisk nei ant tėvų vardo nei ant mano. Taip vis nėra gerai. Kaip leisi, tai leisk pas Budininkų Motiejų, tiktai neparaszkyk perdūti Petronėlei, nes ir tas negerai, kaip yra paraszta Petronėlei, tai asz tų gromatų negaunu; paraszkyk be jokio perdavimo tiesiok Motiejui ir gana. Su Dievu Liki sveikas ir asz esu sveika

Petronėlė Butvilauckienė.“

Kaz. Butvilauckas pristatė isz Vieszvilės trejus metrikus savo szliubo su Petrone. Vienus įdavė kleb. Bucziui G. gaudiszkije, kurs tokiems jokio vertumo nedavė. Antrus kleb. Vasikevicziui Sintautūse, kurs sakęs, kad tokius galįs ir jo bernas paraszyti. Trecius Naumiesczio kanaunykui Olekai, kurs pasakė: „kaip tu budamas betureziu, atsivožijei su turtingo gaspadoriaus duktere apsivesti“.

— *Waterbury, Conn.* Mūsų parapijos nesutikimai tesesi po senovei; kun. Žebrys stengiasi suimti į savo kieta valdžią visą parapiją. Sako, jog daugiau nereiksia nē mitingų; pats turįs iszsirinkęs komitetą ir liepia atneszti mėnesinę mokeszį jam į bažnyčią.

Pereitame nedeldienyje buvo paprastas parapijos mitin-

giant paprastos salės ir buvo susirinkę parapijonų į pus-trucio szimto, tai yra tiek, kiek jau seniai buvo, ir pasirodė, jog visi susirinkusieji neapkenčia kn. Žebrio ir visi vienbalsiai nutarė reikalauti kito kuningo; dėl to dalyko buvo iszrinktas komitetas važiuoti pas vyskupą, iszrodyti visas suktybes kun. Žebrio ir parodyti vyskupui tikrą tiesą, kiek parapijonų kun. Žebrys savo pusėje turi, o kiek jo neapkenčia. Kun. Žebrys su keltu savo iszrinktųjų ant mitingo ne buvo, tik tai atsiuntė porą savo sznipukų, kurie ne pasibaigus mitingui iszsmuko per duris.

Už ką kilo neapikanta tarp parapijonų ant kun. Žebrio, buvo raszyta jau N. 49 „Vienybės“, norint ten ne visi jo blogi apsiėjimai buvo apraszyti, nes per daug butų užėmę vietos, bet matyti, kad kn. Žebriui tas rasztaš didei nepatiko, (kiekvienam teisybė bado akis) ir bandė net siekti tiek teisyti per „Rytą“, užmesdamas Kumecziui kaltę, jog jis per daug žemo budo šmėsi jį iszniekinti, bet kągi Kumetis tame kaltas, dėl ko gi kun. Žebrys davė ant to priezastį, jeigu kun. Žebrys nemelūtu, Kumetis jį melagiu nevadintu ir jeigu nemelūtu „Ryte“, tai jį ir neslėptu nū Waterburiečių. Dyvai yra, jog Kumetis jau N. 49 „Vienybės“ nurodė kun. Žebrio keles melagystes, ant kurių per „Rytą“ jokio iszsiteisinimo negalėjo surasti, bet rodos kaip to suvis nematydamas, praszo isz naujo parodyti kokiū būdu jis yra melagium. Tai gi, jeigu kun. Žebrys turi tiesą tai reikalaujame parodyti faktus, kokiū būdu saliuininkai sukėlė maisztą parapijoi, nurodyti, kokiam ir kada saliuone buvo laikytas parapijos mitingas?

Ant galo padūdu dar vieną atsitikimą, kurį kun. Žebrys

ir laikys už melagystę. Apie tris sanvaites atgal, staigu susirgo ir pasimirė zinoma višiams Waterburio lietuviams, kaip gera ir paveikslinga moteriskė Cinaitienė. Norint jau mirstancziai tapo paszauktas kun. Žebrys, bet mūsų klebonas, vietoje dūti pamokinimą ir suraminimą, keliaujancziai savo avelei į amžinastį, arba melstis už ją mirstanczią, pradėjo tycziotis isz jos, žiurėdamas su judosziszku nusiszypsojimu į mirstanczią moteriskę ir pamatęs, jog prasimuszė per burną kraujas, sakė: „veizekit, tai alus bėga“, ir kągi galima pasakyti apie tokį kuningą, ar gi yra tokis kuningas geras; reikia zinoti jog už tai jis jos mirstanczios neapketė ir ję iszjūkė, kad jos vyras ne prigulėjo prie jo szalininkų, ir da paskui apskelbė per „Rytą“, jog toji moteriskė numirė isz girtybės, nors nėvienas isz czionykszczių lietuvių nematė jos girtos.

Matyti, jog Peklos kumsztis ir Kumetis labiausiai kun. Žebriui įkirėjo, nes matyti isz „Ryto“, jog jis labiausia ant jų iszirdęs ir sako, jog Peklos kumsztis iszlindo isz pragaro, o asz sakau, jog jis iszlindo isz kun. Žebrio burnos, pamokslą sakant, tą gal paliudyti visi. Peklos kumsztis paraszė į „Vienybę“, žmonės gardžiai pasijūkė isz kun. Žebrio, o kun. Žebrys isz piktumo su pagaluku „Vienybę“ badė. Kumeczių Waterburyje yra ne vienas, visus kun. Žebrys iszmislyjo kumecziais, gal dėl to, jog jam prireikus ant farmos darbininko greicziau galėtu gauti ir kaipo kumetis prasztas žmogelis už pigiau eitu dirbti. Dabar ant žimos kn. Žebrys suvis numuszė mokestį, dūda tik tai 25 c. ant dienos ir kvortą pieno (ar tos sveikosios? zec.), ir zinoma pas jį, taip kaip pas zyda bernai nepabuna ir tolydzio mainosi.

Linkėdamas kun. Žebriui

daug linksmybės ant Kalėdų isz prisiuntimo dolerių už „Rytą“, nes užgimimas Iszganytos jaus jam neatnesz džiaugsmo jei niekas dol. neatšius. (Vide „Ryto“ num. 48).

Kumetis.

Kiekvienas taip sako:

CASCARETS CANDY CATHARTIC yra tai stebuklingiausias gyd. los ezio amžiaus iszradimūso, turi gardų smovą, gydo iszagdel ir tikrai inkstus, kepenis, pilvą ir czystija visą sietimą, praszalina perzallimą, gydo galvos skaudėjimą, drūgy ir užkietėjimą vidurių. Pirk dēzūtę C. C. C. szlaidien, 10, 25, 50 centų. Randasi visose aptiekose ir iszgydymą gvarantūja.

Reikalai

„Tėvynės Mylėtojų draug.“

Iszėjus pirmutiniam veikalėliui mūsų, pasklido po visas pakampes visoki balsai; vieni iszgyrė „T. M. Dr.“ darbą, kiti gi iszpeikė (kožnas pagal savo nūmonę) ir dar kyla balsai, kad, girdi virszininkai yra per tingus žmonės ir permāžai darbūjasi dėl draugystės labo per ką, girdi, ir darbas taip nesparcziai eina. Tai gi asz pagal savo nūmonę užmancyčiau, kad butų renkamas naujas komitetas, o gal paskui eis viskas sparcziaus. Mes matom, mieli draugbroliai, kad mūsų uždūtė yra gana sunki, bet ant to visko mes nepaisykim ir kožnas kiek iszgalinturime dirbti dėl „T. M. Dr.“ kas piningiszikai, kas darbu, o ateis laikas, kad sustiprės mus dr. ir atnesz reikalaujamus vaisius. *M. J. Damijonaitis.*

Tikras daktas del tavės.

Uztikrinimas, kur nieko nepražudys! Galvos skaudėjimas, liezvio, — niežai ir tukstancziai kitokių ligų, kaip tai užsikimimas vidurių, suziugimmas kepenų gali buti iszgydytoms, imant CASCARETS CANDY CATHARTIC. Tai vis atnaujina. Parsidūda kožnoi aptloko; jei nepagydyta, pinigūs gražinama. C. C. C. pabandyk dēzūtę szlaidien, nes yra teisingai, 10c., 25c. ir 50c. Pabandydas dėl žintos dovanai!

Laiszkas isz keliones.

Mą paraszius į „Vienybės“, num. 47 apie mano nūmones bei pazvalgas isz kelionės apie lietuvių gyvenimą, suvis nesitikėjau, kad kam puls į akį ir dar iszkritikavos. Asz labai esu užganėdintu, kad ir p. Keleivis tūjaus atsiliepė ant mano paraszytų, kaip p. K. pri-

pazįsta, daugel zingeidzių zinių ir p. K. vien tik mano zodzius atkartuoja ir kitaip apvertęs sutaisė, bet butų manding naudingiaus p. K. padaręs, kad ir isz savo „kelionės“ datyrimų szį, tą, butų papieszęs, o pertai butų „Vienybės“ skaitytojai patyrę, ar asz, ar p. Keleivis teisybę raszo.

Toliaus p. K. kaltina mane kad asz kaltinu liet. kuningus, „Garsą“, o apie kitus netikusius rasztų iszleistojus arba tiesiog tariant ant „Kardo“ suvis užtyliu. Man rodos ir pats p. Keleivis supranta, kad su tokiais polemikais nēr ką užsidėti, nes tikt norėdamas polemiskus vaidus vesti, tai tokius užsikabinti reiktu.

O kaip asz rimtas nū to, tai ir p. Keleiviui mažai ką ketu atsiliepti, nes isz tokių mudviejų polemikų mažai kas naudos yra. *Artojas.*

Pamėgyk dēzūtę CASCARETS už 10c., geriausia sutaisytoja plauczių ir visų vidurių.

Prie ko atveda degtine.

tikras atsitikimas.

Saulė jau ketino leisti. Kaimo Skardupių klūnai, grinčios ukininkų, glūsniai, kriauzės (gruszios) ir topeliai mētė ilgą szeszėlį ant soželkos (prudo), kurio viduryje plaukianczios antys su žasimis, savo gagenimu ir kvaksėjimu užrėkė visokius balsus kaimo szeimyninkų, szaukianczijų jas namon.

Vaikai visokio amžiaus, basi, vienūs marszkiniūs su raikszcziu apsiėjusę, skraidė, gaudydami tarpe medzių. Bēt daugiausiai jų susirinko pas karcziamą, isz kurios laikas nū laiko girdėjosi atbalsiai smuiko su pritarimo boso, griezianczio szokius. Buvo tai szventdientis, ir nors pavasaryje galėjai permatyti visas triobas, kad jos tuszczios, vienok pas darbsztų ukininką ir darbininką ant stiklo alaus arba

czierkos degtinės visados randasi skatikas kiseniuje, nes po visai savaitei sunkaus darbo bova meili, atsilsys reikalingas.

Žmonės linksminosi, rėkavo, tupčiojo; vaikai vienas per kitą kabinosi ant langų ir kiek kartų kuri pora szokdama parpūlė, tiek kartų vaikai rankomis plojo ir jūkėsi iš visos galės.

Atsidarė karčiamos durys, išėjo girtas vienas ukininkas ir nukrapino prie vaikų. Vaikai, kaip išzgandyti balandžiai, išlakstė į visas puses, o girtūklis greitai, nepaprastu žingsniu perbėgęs tarp jų, užkabines koją už akmens parpūlė kaip ilgas ant žemės. Vaikai jūkėsi visa gerkle, o gulintysis stengdamasis atsikelti, pradėjo bambėti:

— Vincai, Vincuti, padėk brolau, padėk!

— O ką tu czia darai? — užklausė Vincas, stovėdamas taip gi neisztikimai ant savo kojų užpakalyje draugo — ar tu užsigėriai, ar ką? Kelk, Jūzai kelk.

— Tūjaus, tūjaus tiktai padūk ranką...

Vincas padavė ranką, pradėjo kelti girtą Jūzą ir kada jau turėjo jį veik pastatęs ant kojų, pats nustojęs spėkų, pasviro ir iszsitiesė ant žemės, o Jūzas versdamasis per jį įvirto į krumą erszkėczių.

Suprantamai, kad vaikams tiktai zobova iš to ir kaip pamatė girtus voliojantės ir spardantės bei murmant dar, jūkėsi iš visos sylos. Ne ilgai trukus vaikų dar daugiau susirinko. Vincas su Jūzu stengėsi atsikelti, bet nei iš vietos, kaipo būtų jų kas prikales prie žemės. Ant galo dasiprotojo, kad be pagalbos jokiu budu ne atsikels, vienok Jūzas atsiliepė:

— Vincai... Vincai!... tiktai eiksz pas manę...

— Taip, eiksz ir tu, — murmėjo Jūzas, — kās jau tu toks?

— Ar ir tu guli?

— Atsilieпки nors; pagal balsą greičiaus pataikysiu pas tavę, nes sziaip nezinau į kurią szalį turiu eiti.

— Kelk! kelk! — atsiliepe Jūzas taip kaip kad girioje, kada paklysta, nors Vincas nū jo gulėjo tikta per sieksnį.

— Dar sykį! — pasiklausydomas tarė Vincas — dar sykį!

— Kelk! kelk! — paantrino Jūzas, o gauja ziurinczių nusijūkė ir pradėjo pamėgzdzioti girtūklus, atkartodami: kelk, kelk! kelk, kelk!

— Ei! Jūzai ne neiszjūk mane — suszuko Vincas — nes kaip kirsiu tau...

— Paikas esi Vincai, paikas... tai atgarsys iš oro taip paantrina... tiktai klausyki...

— Tą iszstaręs Jūzas murmėjo: kelk! kelk! o iš gaujos vėl keli balsai atkartoję, kelk! kelk!...

— Aa... atgarsys, pradėjo murmėti Vincas, tiesa... tiesa... ale juk mudu ne girioje...

— Ne girioje... aa... ne girioje... tai turbut yra czia kas ir pamėgzdzioja...

— Taip, matyti kad pamėgzdzioja — atsiliepė Vincas ir ziurėdamas į aplinkui stovinczius žmones, pradėjo: — matai, sztai stovi. Vardan Dievo Tėvo ir Sunaus ir Dvasės...

Gauja ziurinczių negalėjo iszsilaikyti nū jūko, ir pasilėido visi aplinkui ir taip jūkėsi, kad net girtieji suprato, kad tai ne oro atgarsys, nė ne dvasės, o tiktai žmonės kaip ir jie su kaulais ir kunu.

Vienok suprato Vincas su Jūzu, kad tapo žmonių iszjūkiama ir pradėjo už tai pykti. Pradėjo visokiais žodžiais žmonis keikti, iszmislioti, pravardžiūti: žmonės į jūkus, o jie dar labiaus pykti ir toliaus už smilezių, už akmenų.

Girtiems ir tai negalima buvo, nes vietoje ant žmonių, tai

vienas ant kito metė, o mislydami, kad taip žmonės su jų dviem daro, pradėjo su visu papykiu spardyti ir vienam prie kito prisiartinus, Vincas įspyrė Jūzui, kuris mislydamas, kad tą padarė kuris isz aplinkui stovinczių, užkeikė ant visos pasaulės, atidavė kumszczia už spyrimą ir paskui kaip abudu susikibę suszuko:

— Jėzau Marija! kas gyvas, dėl meilės Dievo gelbėkite!

Žmonės priszokę prie muszancziusi girtūklių, perskyrė; paskui kožnas sau pakeikęs dantyse, parpūlė ir užmigo.

Kada toji zobova pasibaigė ir pamažu pradėjo susirinkusieji skirstytis, patėmyjo, kad tarpe jų randasi kokis tai svetimas žmogus, kursai pasirėmęs ant lazdos, isz liudnumo nuleidęs galvą, stovėjo nekiek už kitų. Jisai buvo taip gi ukininkas, bet niekam nepažįstamas ir nusenęs jau, nes balti plaukai ir barzda rodė jo amžį.

Apstoję jį aplinkui sznabzdėjo vienas kitam į ausį, klausdamas, kas tai per vienas, o kad senelis netėmydamas nei ant vieno, nūlatai ziurėjo į gulinčius girtūklus, vienas isz ukininkų užklausė:

— O isz kur tėveli, matyt kad ne isz czia?

Senelis pažiūrėjo ant kalbanczio, apsiszlūstė aszaras, ir pasveikinęs susirinkusius, pradėjo:

— Svetimas ir ne svetimas mano mieli, liudnai ziuru ant tų dviejų girtūklių, nes jųdu mą priminė senus labai laikus, kurie, norėcziau, kad paukszcziau pavirtę iszlekto isz galvos į platų svieta, kurie nenustoje manęs kankinę ir rodosi, kad tas viskas vakar stojosi.

„Savo jaunystėje buvau ukininku, turėjau paczia, vaikus, ukę ir dirbdamas turėjau, Dievui dėkui, viso į vales, nieko nestokavo mą, nei mano tėvui, kurį maitinau, nes jau

buvo senas ir negalėjo užsidirbti sau maisto.

„Bet dūna turi ragus, kaip žmonės sako, ant lauko javai užderėdavo gerai, priegtam ir pamokėdavo gerai, pamažu nusikracziau visų skolų ir dar atliko keletas skatikų isztekliui. Kad bucziau rankų nenuleidęs, bet taip dirbęs ir toliaus, būtų viskas gerai buvę, ale su piningais tūjaus apėmė mane tinginystė, o paskiaus atėjo nelaiminga degtinė, taip, kad tankiai girtas grįždavau naktyje namon.

„Tėvas mano, amžina jam atsilsį, barė mane, pyko už tokį mano pasielgimą, pati verkė, bet mą buvo vis tiek; jie savo, o asz savo. Ant galo naminė barnis kaipo kokį vaikęzą pradėjo mane pykinti; isz pradžios pradėjau su tėvu bartis: jis mą vieną žodį, asz jam du tris atsakiau, grāsinau pacziai, o tėvui pradėjau iszmetinėti, kad jis dovanai tikt dūną valgo, ir ant galo, kada sykį parėjau namon jau gerai įsitraukęs ir pati pradėjo verkdamą mą prikaiszioti, nū to taip supykau, kad nustvėręs už plaukų pradėjau nezmōniskai ję muszti.

„Tėvas užstojo už marczia, o asz isz to pasiutimo ir tėvui... ir, keikdamas kaipo ne tėvą iszvariau isz namų, užgindamas, kad daugiau nepasirodytu po mano akių.

Tai iszstaręs senelis užsidengė su rankoms akis ir pradėjo verkti kaip mažas vaikas, kad net klausanczius szaltis papurtė nū tokios jo kalbos, nes nėra didesnės nūdėmės, kaipo negūdojimas tėvų ir dar pakėlimas priesz jų rankos. Senovėje tokiems netikusiems vaikams nukirsdavo rankas ir gerai darydavo, bet Dievas dar labiaus baudžia, negu žmonės. Kada senelis kiek nurimo, nuszislūstė aszaras, kurios buvo isztekėję ant skrūstų, tęsė toliaus:

— „Nū to laiko jau visai

pasileidau į girtūklystę, tėvas išėjo elgėnti ir nū to karto nemaciau jo daugiau. Uke kas kartas pradėjo nykti, paties gailėsčio ir susirūpinimo susirgo, paskiaus ir vaikai, o asz neturėdamas jokio noro į darbą, su degtine nesiskirdavau.

„Bet viskas turi galą ant to svieto. Buvo tai rudens laikas; per visą naktį vėjas su sniegu taip baisiai siautė, kad rodos visas triobas užvers arba nunesz.

Naktyje negalėjau akių sudėti, ir nors degtinės nesigailėjau, lygiai miego nenorėjau, nes ir vaikai ruzgė ir pati kas kartas silpo. Rytą metą, dar prieš dieną, kada norėjau išeiti iš giincios, atidarydamas duris, jaučiau, lyg kad kas laike iš lauko pusės. Pastumiau smarkiai, durys atsidarė, išsėjęs pamaciau tėvą sniege parverstą ir negyvą.

„Persigandau. akys mano stiklais stojosi, visas kunas drebėjo ir užsidengiau akis, nes negalėjau žiūrėti ant veido, iš kurio pusiau primerktos akys žiūrėjo ant manęs su grąsinimu ir prakeikimu. Kas toliaus tapo, nežinau, bet kada atsikvosėjau ir prasiblaviau, pamaciau visas triobas ugnyje, o pacią nū persigandimo negyvą.

„Į trečią dieną visai sunykęs ant turto, nes viską prarijo ugnis, paskui du lavonus nuėjau ant kapų, o kada jūs užkasė, išrodė mą, kad dar ies grabo tėvas žiuri į mane su toms pusiau primerktoms akimis ir prakeikia mane ant amšių.

„Nū to laiko akys tos neapleido manęs nei ant valandėlės, kur tikt nusikreipiau, visur jas macziau ir visur rodėsi mą, kad į mane jos žiuri, kad skundžia mane prieš žmones ir savo pažvelgimais degina mane.

„Degtinė jau nieko negelbėjo, ir nors gėriau kū dau-

giausiai kad užmirszi tai, tū mi labiaus pradėjo visoki dyvini daiktai prie manęs artintis, rodosi su rankoms nustumdavau tais akis, kaip jos tikt prisiartindavo, kartais keikiau, tai vėl verkiau taip, kad žmonės pradėjo kalbėti, kad jau mane apleidžia protas.

„Ir taip mane tas viskas kankino; į pusę metų numirė abudu vaikai, asz kaipo vejammas nū ko, kaipo mą kas sznabzdėjo ausin: „eik ir pabėgk“, vieną naktį apleidau mūsų kaimą ir leidausi į svieta kur kojos neszė.

„Bet ir czia tasai regėjimas ne isznyko, kursai buvo manyje; tėvo akys visur į mane žiurejo, ale jau ne taip baisiai. Dienos laike buvo tikt pusė bėdos, labiausiai naktis įkirėdavo, nes rodėsi mą, kad ne tėvas žiuri, bet visi nabasznikai, rodosi, keldavosi iš grabų ir koznas aplink mane apaidamas iš tolo prisiziurėdavo patyla sznabzdėdami:

— „Užmuscėjau tėvo! gyvenk, kankinkis ir eik vieton iš vietos, kaip tavo tėvas kadėjo, kada elgėtavo“.

„Tada iš baimės mą net akys iszszokdavo ant virszaus, visas drebėjau kaipo lapas, kalinau dantimis, nes iszrodė mą, kad mane tos visos akys nabasznikų, nori kaipo su kardais perdurti ir, prikaltų kaipo, laikydavo ant vietos, idant gyvą paskui nuvilktų pragaran...

„Ak Dieve! ką asz iszkenčiau!... sumenkau, pageltau, norėjau numirti bet negalėjau; norėjau pasidaryti galą, neturėjau drąsos. — — —

„Ir taipėjau krasztas nū kraszto, klaidžiojau po kaimus ir miestus, o tėvo akys visur mane persekiojo, ir niekur negalėjau apstoti ant ilgesnio laiko; kur tiktai pasiryžau apsigyventi ir mislydavau, kur reiks pasidėti, tūjaus sznabzdėjimą girdėjau ausyse:

— „Eik toliaus, eik!...

dėl tėvo užmuscėjo nėra ant svieto atsilsio“.

„Ir taip vaikszeiojau nūlati vaikytas paslapto balso, o kankintas akimis tėvo daugiau kaip 30 metų. Oda ir kaulai iš manęs tiktai liko, sudžiuvau kaip szaka ant medžio, o vienok dvasė neapleido kuno. —

Senelis baigdamas savo pasakojimą pridurė persergėdamas klausanczius, kad saugotusi girtavimo kaipo didžiausios nelaimės ant svieto ir gūdotu savo tėvus, jeigu nenori tapti tokiais kankintiniais dvasės ir kuno, kaipo jis.

CZystyja krauja.

Czystas kraujas tikrina czystą odą. Nėra gražumo be to. CASCARETS CANDY CATHARTIC iszcyztytas tau kraują, ir laikys czystą, nes iszvaro visą nezyztytumą iš kuno. Pradėk imti azlaidon o iszvarys iš tavo kuno puzkus, dedervines ir kitas dos ligas, nes CASCARETS už 10c. tai padaro. Gausi visose aptlekosose su gvarancija 10c. 25c. ir 50c.

Isz praeites.

2000 m. — 1887 m.

— per —

Edvarda Belamy

Lietuwiszkaizszgulde Sunus K.

(Tasa.)

— Taip... — atsakiau — dėl daugumo iš mus ir buvo tiktai tokia muzika prieinama.

— Gal!... Tai gi czion nieko nėra dyvino, kad jusų dienų žmonės ne mylėjo taip daug muzikos. Ir asz pati gal bucziau jos neužkentus tūmet... —

— Jeigu asz gerai supratau, ką Tamista sakei... — iszsitariau — tai szitasai programos muzikos trunkiasi per iszrtisą parą. Taip juk ant korceziukės yra atspausta, bet kas panorės nakties laike jos klausytis?..

— O, labai daug yra tokių; pas mus žmonės miega ir budi kada jie užsigėdžia. Jeigu gi iš tos mzikos nesinaudotu kas kitas, tai naudotusi žmonės negalinti miegoti, ligoniai ir mirsztanti. Visose mūsų miegstubėse yra ties lovomis

knypkiai teleponų ir koznas, kurs nenori miego, gal klausytis muzikos, kokią labiau mėgsta.

— Ar ir mano miegstubėje yra taip pritaisyta?..

— Žinoma! Kaip gi asz nesuprati, o, kaip nesuprati, kad nepasakiau Tamistai apie tai vakar vakare. Bet tevas parodys Tamistai visą prietaisą, pirm negu eisi miegoti sziądien, o prie to pagelbos galėsi Tamista nubaidyti nemielas mislis, jeigu ir vėl Tamistą kankintų.

Vakare daktaras Leete klausinėjo apie mudviejų kelionę į krautuvę pirkinių, o per laiką palyginimo visokių dalykų XIX ir XX amžiaus, kokia tai mislis liepė manę paklaust apie tiesą savasties valdymo.

— Daleidziant... — tariu — tai valdymas savasties yra užgintas sziądien.

— Prieszingai... — atsakė daktaras Leete — niekas mus tame nerisza. Faktiszkaiz, rasi Tamista, kada arcziau mus pažysi, kad turim sziądien kurkas mažiau susiaurinimų valnybės ypatiszkos, negu tos, prie kurių jus buvot pripratę. Reikalaujame po tiesai, kad koznas per tulą laiką tarnautų draugijai, ir nepaliekame jam sykių valnybės iszsirinkti tarp darbo, vagystos ar myrio iszbado, kaip jus kad darydavot. Bet, iszskirent tą pamatinę tiesą, kuri yra tiktai pauaudojama kaipo gamtos reikalas, su tūm iszėmimu, kuris lygiai eina ant visų mūsų draugbrolių, sistema mūsų ne yra jau prigulinti nū jokios iszstatimdavystos ir persistato, kaipo visai valnas ir logiszkas iszplaukimas veikmės žmogaus prigimties atsakancziuose iszligose. Tėvunystės klausimas yra to gyvu paveikslu. Tasai faktas, kad draugija yra vieninteliu kapitalistu ir valdonu žemiszkių, apyrbūja savastį pavienio tiktai iki jo metinio kredito, sykiu ir prie daiktų ypatiszko

sunaudojimo, kokius gal dėl savęs gaut. Kreditas jo, taip kaip amžinas valdymas jūsų laikūse, pasibaigia su kožno myriu, prie to paskiriama kožnam nekokia dalis ant palaidojimo. Likusis pavedamas tam, kam jis geidžia.

— O ką tada darote, jeigu per tokį palikimą susirenka daugelis visokių brangių daiktų pas vieną, ir kaip tada lygybę tarp ukėsu palaikote?.. — užklausu.

— Czion jokio sunkaus klausymo nėra ir tiek tikt at sakau, kad viskas tas išsirisza pats per savę. Prie dabartinės sistemos toks susiplaukimas turto vieno rankose yra tiesiok sunkenybe, nes tur daugiau, negu reikia. Jusų dienose, jeigu kuris but pripildęs savo namą auksiniais ir sidabriniais daiktais, kiniszku porcelėnu, brangaus medžio rakandais ir t.t. but palaikytas už didžturtį, kadangi visi tie daiktai buvo piningo verti ir kožną sykį ga lima buvo ant piningo jų apmainyti. Sziądien žmogus, kurio keli giminės į trumpą laiką numirtų ir paliktų jam savo turta, but laikomas už nelaimingą. Dėl to, kad tie palikti daiktai negal but par dūti; tiek jie turėtu tikt vertės, ant kiek butų reikalingi prie jo kasdieninio gyvenimo ar papūszimo namo. Isz kitos pusės, kaip jo uždurbis yra vis tas pats, tai ir patsai nenorėtu mažinti to kredito, kad nusamdyti atskyrų namą dėl sudėjimo visų tų daiktų, arba mokėti kitam savo draugui, kad jis jūs prižiurėtų. Gali visai nesidyvyt, kad jisai, atlaikęs tokį palikimą, tūjaus iszdalytu tarp savo draugų, ir isz tų nei vienas nenorėtu imti daugiau, kaip tur vietos savo name dėl jų sudėjimo. Tai-gi matai dabar Tamista, kad tai yra rupestis valdžios, kad pas kurį nebuk isz draugijos susirinktu turtas, visai bereikalingas. Galima tikėt, kad kožnas isz ukėsu rupinsis patsai, kad jo var-

das per daug neskambėtu svieto ausise. Ir taip daug jis tame yra rupestingas, kad giminės tankiausia iszsižada palikimo numirimo jų giminės, ir paima tiktai tą, kas rodoši yra reikalingu. Visi likusieji daiktai paimami per randą ir stojasi visų savasczia.

— Užsiminei pirmai Tamista apie mokestį prižiurėtojaus turto; tas pakėlė manyje naują klausymą, kurį jau pirmai norėjau isztarti. Kokiu budu iszriszote klausymą namų tarnystos? Kas gal norėt but tarnu keno, jeigu visi lygus? Jau mūsų laikų ponios kaip kada nelabai gaudavo tarnų, nors da tokios lygybės nebuvo.

— Na juk tikt jau dėl to, kad visi esame lygus, ir kad tos lygybės niekas negal iszjūkti, ir dėl to, kad tarnysta yra tai pagirtinas ir reikalingas dalykas draugijos, kuris remesi ant to, kad visi paeiliu tarnauja kitiems, galėtume turēt iki gana namų tarnų, apie kokius jūsų laikūse net sapnūti negalima buvo; bet mes tokių nereikalaujame.

(Toliaus bus.)

Visi „Vienybės Lietuvninku“ skaitytojai, kurie užsimokės prenumeratą 2 dol. už 1898 metus iki 31 Grudžio sziu m., gali pasirinkti sau knygeliu už 75 centus isz visomusu kataliogo, kurias mes savo kasztu prisiusime. Delto-gi naudokites isz progos, nes szitą darome kaipo Kaledu dovaną savo skaitytojams, kuri bus tiktai iki 31 dienai Grudžio. Pas-kui duosime dovanas knygomis tiktai musu loenos spaustuves.

Piningus galima siusti registravotose gromatose arba per „Money Order“ ant szito adreso:

**J. J. Pauksztis & Co.
Box. 1018
Plymouth, Pa.**

Aukos del Lattimer skerdynes. Nū Minersvillės lietuvių priėmiau auką del Lattimer skerdynės \$34,50. Aukos paskirtos į tris dalis; 20 dol. dėl vedimo provos su budeliu Martinu ir jo samdininkais, \$10 dėl paszalpos naszlaiczių, ir \$4,50 dėl pastatymo paminklo nuzudintiems. Minersvillieciu užmanymas pagirtinas.

J. Kazakevicze.

P. S. Vardan komiteto atsiliepiu, jog visi broliai, kurie yra surinkę aukas szeme dalyke, ypacz dėl vedimo provos, teiksites kūveikiaus prisiusti, nes prova prasidės tūjaus po Naujų metų po atsidarimui Courto.

Metinis mitingas

Lietuviszkos parapijos, vardan szvento Kazimiero, Plymouth, Pa., atsibus Nedėlioje 9 Sausio (January) 1898 m. ant salės A. Pajaujo.

Visus parapijonus užpraszo-me susirinkti. *Komitetas.*

Puikus Balius!

„Draugystės Vyskupo M. Valancziausko“ bus per Naujus metus ant salės A. Pajaujo Plymouth, Pa. Prasidės tūjaus po pietų ir tęsis iki pusnakeziui. Bus traukimas laimos ant auksinio laikrodėlio ant naudos „Tėvynės Myl. Draugystės“.

Įzenga, turintiems tikietus ant laikrodėlio yra dovanai; neturintiems tikietų 15 centų.

Muzika bus kūpuikiausia.

Szirdingai užkvecziame visus. *Komitetas.*

Nuo Redakcijos.

Ant mūsų atsiliepimo, daugelis gerų ir teisingų lietuvių užsimokėjo prenumeratą už „Vienybę Lietuvninkų“, bet dar yra gerokas skaitlius ne-užsimokėjusių. Tai-gi pasitikime, kad ir kiti nenorės mūsų skriaudos, bet kaip, dori ir teisingi vyrai ir tikri lietuviai, prisiųs prenumeratą už „Vienybę Lietuvninkų“ kuri rupinasi apie jų gerovę ir apszvietimą.

Mes kiekvienam užsimokancziam dūdame puikias dovanas: kas užsimoka \$1,00 už at-einantį laiką t. y. užsimokėdami isz virszaus, gauna dovanų knygelę už 35 c., o kas užsimoka \$2,00, gauna dovanų knygelę už 75 c. Knygeles gali iszsirinkti isz mūsų kataliogo loenos spaustuves.

Raszydami ir piningus prisiusdami, visada uždėkite szitokį adresa:

**J. J. Pauksztis & Co.
1018 Box
Plymouth, Pa.**

Jeigu jautiesi nesveiku, imk vieną CKSCA RETS, o iszgydys tave, už 10 ir 20c.

Didelis Balius!

Draugystės Szvento Kazimiero bus Selvestro dienoje 31 Grūdžio, tai yra, priesz Naujus metus tą vakarą ant salės „Grand Army Hall“ East Jersei Str. Elizabeth, N. J. Tasai Balius bus puikiausias Valstijoi N. J. ant kurio Szirdingai užkvecziame visus lietuvius ir lietuvaites kaip vietinius taip ir isz apielinkių.

Įzenga vyro su moteria ar jaunkaiczio su panele tiktai 25 centai.

Komitetas.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS Jurgis Bijunas.

Praktiszkas rubų siuvėjas: siuva visokius rubus kūgeriausiai ir už pigiausę prekę ir didziauseme iszsirinkime pagal norą visokių ceikių, kad jau niekur tokios pigios nerasi. Taip-gi senus rubus perdirba ant naujų. Viengecziai! praszau atsilankyti, o persitikrinsite apie teisingumą ir gerumą tavorų.

Jurgis Bijunas

Basement, Exchange Hotel, Public Square,
WILKES-BARRE, PA.

Susivienėjimas

LIETUVOS su LENKIJA.

Drama

Parasžė J. Grinius, 1895 m. Chicago, Ill.

(Tąsa.)

5 ATSITIKIMAS.

(Scena ta pati, ant scenos buris žmonių, Jaugalius su Jadvyga tarp vyskupų, kuningų ir didvyrių).

Jaugalius. Mano mieli padonai, Dievas krikščioniszkas susimylėjo ant mus, savo galybe išgelbėjo Lietuvą nū ne prietelių. Asz jusų kuningaiksztis ir valdonas Lietuvos, matydamas galingumą krikščioniszko Dievo, o niekumą ir silpnuma Perkuno, priėmiau krikštą szv. ir pripažinstu Kristų už galingiausį Dievą. Delto ir jus privalote sekti mano pavelskė. Kas apsikrikstys, tas gaus baltą rubą ir apvalą, idant atskirti krikščionis nū stabmeldzių.

(Dalina baltus rubus, daugelis jau apsilvilkusių baltūse. 8 kuningai stabmeldzių priima baltą rubą).

Jadvyga. Sunus Lietuvos, nesibaidykite Dievo Kristaus, jis yra geriauses, mielaszirdingiauses ir galingiauses už visus dievus Lietuvos, per Kristų apturėsite laimę ir liūsybę Lietuvo, jis apgins jus nū neprietelių. Asz tapsiu jusų motina, o Jaugalius tėvu. Pas Kristų visi lygus, nū szio laiko vadinamės viens kitą broliais ir seserims.

Stabmeldis. Szalin su savo dievais, mes savo dievus nū amzių gūdojame ir garbiname!

(Lenkas pagriebęs kirvį kerta Perkuno stovyla ir kuningas nūsimoja su kirviu ant stovylos).

Stabmeldys. Myris, myris krikščionims!

Vaidyla. Szalin su savo medineis dievais.

6 ATSITIKIMAS.

(Ieina Krivė)

Žmonės. (szaukia) Krivė, Krivė!!

Krivė. Vaikai mano, sunus Lietuvos! ar nematote kaip niekina neprietelius mūsų dievus, ar gi nieks nedrįsta priestintis ir ginti dievus Mindaugo ir Gedemino? Ne mislykite, kad Perkunas perstojo būti dievu, jis galėtu vienu savo trenksmu nudaužti mūsų neprietelius į pragarą, nes laukia savo garbintojų, trokšta matyti ir mėginti mūsų tikėjimą. Jeigu ginsite dievus, liks su jumis, prieszingai pakils į augsztybę iš debesų ir žvaigždžių, kur mūsų prosenei, o jus paliks čia ant aszarų pakalnės. Lenkai per amžius vargins ir galūs jus, apjūks jusų kalbą, apdarą; turėsite jūs maitinti, tapsite už gyvūlius palaikyti. Asz nenoru matyti paniekinimą mano dievų, priimkite szitą szventą ugnį iš mano rankos, asz trokštu mirti.

Vaidyla. Tėve dvasiszkas, palauk, mes tą medinį dievą ir tūs lenkus su Jaugaliu iszvysime kur pipirai auga.

Stabmeldys. Jeigu Jaugalius laužo tikėjimą, netarnausime jam, tegul jis eina pas lenkus.

(Lietuviai pūla prie kryžiaus, idant sunaikinti, o lenkai ir apsikrikstiję lietuviai daužo stovylą Perkuno.)

Lietuviai. Muszk, medinį dievą!

Lenkai. Muszk Perkuną!

Lietuviai. Szalin iš mus žemės! (Pesztynė ir stumdymai; riubų balsas, subėga kareiviai. Szuvfai ir žvangėjimas ginklų. Laike muszos nusileidžia uždanga).

7 ATSITIKIMAS.

(Scena perstato Lizdeikos grinczią, senelis Lizdeika vaikszcioja po grinczią).

Lizdeika. Nelaimė, nelaimė mano, ko asz sulaukiau ant senatvės. Kur dingo mano galybė, kur tie žmonės, kurie troško mano veidą regėti, pats didis kuningaiksztis be manęs nedrįso karės pradėti. O, dievai mano, kuriūs Lietuva nū amzių garbino, kur jus galybė, kodėl daleidziate paniekinimą ir sunaikinimą jusų žinyczios.

Jadvyga. Garbingas tėveli! neverk; dievai da gyvūja, žinyczia tavo dėl tavęs pasiliks iki tavo myrio.

Lizdeika. Karaliene, nēr mano dievų ant žemės; laimė mano prazuvo, Lietuva pamynė po kojų savo dievus, lietuviai lenkia szia dien galvą priesz kryžių.

Jadvyga. Garbingas tėve, Lietuva tave neapleido, ji garbina tavo dorybę, ji trokšta antrą kartą su tavim susivienyti.

Lizdeika. Karaliene, szia dien nieks manęs ne reikalauja, prapūlė ta gadynė, kada dievai mano buvo galingi. Nėpargrįsz tas laikas, kada szaukiau: kerszto, kerszto! Praamžis siuntė galingą Perkuną, iš kurio rankos žaibas su trenksmu pūle ant mano neprietelių; drebėjo visos tautos iszgirde vardą Lietuvos. Jaugalius prazuodė visą mūsų galybę, szia dien mes esame nelaisveis. Prazuvus Lietuva! prazuvo jos vaikai! Ar girdi, karaliene, kaip varpai gaudžia, koki svetimi balsai szaukia? O, Dieve, asz to negaliu iszkentėti; daleisk mą myrį, idant ir akis mano neregėtu nei ausis negirdėtu mano vaikų lenkenczių galvą priesz kryžių. (pūla į kresę ir sunkei dvesūja).

Jadvyga. Garbingas tėve, nesirupink taip skaudžiai, ne tavo kaltė, kad Lietuva prazuodė savo dievus. Dievai galingi, turbut jiejai to trokšta.

Lizdeika. Karaliene, jau nieks manę ne suramjs. Tas manę tik gal suraminti, kas pargrąžjs mano dukterį Pojata, trokшту jaja regėti priesz myrį.

Jadvyga. Tėveli, dievas krikščionių tavo dukterį tav sugražjs, tikt pripažink jį už Dievą ir atsidusk prie jo.

Lizdeika. Karaliene, nesirustink, kad tav tiesą pasakysiu: Kiek Lietuva per jus dievus nukentėjo tai per amžius neiszpasakotum. Manę giriose užpuldinėjo, paczią mano ir dukterį nuždė. Duktė mano, buvo vienintelė mano laimė.

Karalienė. Tėveli, tikėk man, viskas bus sugražjta, tik nesibaidyk mano Dievo.

Lizdeika. Karaliene. Nemislyk, kad esu neprietelium jusų dievų, asz gūdoju jusų tikėjimą, čia nekaltinu tikėjimo, tikėjimas neprazuodys mano tautos, mūsų tauta gal dar į kele tą amzių ir kelis tikėjimus pragyventi. Asz verkiu savo vaikų, asz matau ateitę; mano vaikai sulauks verguvs, tie mus skriaus, kurie szia dien vadina mano vaikus broliais ir seserims, jiejai ant pamato krikščioniszko pasiremdami, savo artymą paniekins, lietuvius už gyvūlius palaikys....

Jadvyga. Tėveli, visų mylimas ir gūdojamas, užmirszk senovės kersztus, atsimink, jog Dievas galingas, jis viską gal padaryti, Jis tavo dukrelę gal tav pargrąžiti; pas Jį viskas galima.

(Toliaus bus)

Mythai, pasakos ir legendos Žiamaiozių.

Surinkti ir išleisti per D-ra Edm. Veckenstedta,
vyresnįjį senoviszkų kalbų mokytoją prie Nikolajaus
gymnazijos Liepojuje (Kursze).

Lietuvizškai išguldė J. Szlinpas, M. D.

(Tąsa)

33. Kibzasas.¹⁾

Kožnas žino, kad Kibzasas sergsti žuvis, tačiau jis nevi-
siems žmonėms yra pasirodęs, kaip vienam burui iš aplinkės
Papilės. Buras susitikimą taip apipasakoja:

„Vieną vakarą aš išvažiavau valtelėje žuvių žvejoti
Ventoje. Keletas pažįstamų lydėjo manę, pagelbėtu man žu-
vis gaudyti. Mėnesiena buvo įpatingai šviesi: kada mes bu-
vome savo tinklus išmetę ir potam vėl ištraukę, tai pasiro-
dė, kad jūse buvo daug žuvių, net atsitiko, kad, kūmi mes il-
giaus žvejojome, žuvys tiesiog kruszte kruszosi į tinklą. Mes
buvome priversti keletą sykių priplaukti prie kraszto ir ten
žuvis iškratyti, vienok mes vienval grįzome atgal prie savo
darbo. Umai mes išgirdome ant kraszto balsų trenksmą,
kurs nusidavė, lyg kad arklys butu šūliais beatlekiąs. Ka-
da mes į tą pusę pažiūrėjome, iš kurios trenksmas buvo atė-
jęs, mes išvydome mažą vyrizškį, kurs buvo apsilkęs ilgą
mantelį ir bėgo išilgai paupio. Iš pradžių prajovas mus
gąsdino, tačiau kada-gi aš buvau nū savo tėvo ir senuko
girdėjęs daug apie Kibszą, tai aš numaniau, kad ans vyrukas
nėks kitas kaip tasai yra, ir surikau: „O-gi tu, Kibsze, ką tu
czia darai?“ Vos aš taip buvau riktelėjęs, tai vyrukas ėmė
bėgti linkon trikančio kalno, kurs pas Papilę guli prie Ven-
tos. Mes vyjomėsi jį paskui ir pabėgėlį prie paties kalno be-
veik buvome pavyję, kaip vyrukas umai diugo. Tokiu budu
mums nėko kito neliko, kaip vėl grįžti prie darbo: vienok, kiek
sykių mes ilgainiui neužtraukėme tinklų, toje vietoje, iš
kur aš buvau surikęs ant Kibszo, mes nepagavome nei vienos
žuvies nei aną naktį nei siaip kūmet nors. Todėl mes dabar
aplenkiame tą vietą, nės matomai mes ėsime ten Kibszą su-
pykinę“.

34. Potrimpas.²⁾

1. Potrimpas vaiksčioja po laukus laike nū dvyliktos
iki pirmi adynai.

2. Jeigu vaikai eina į javus ir trempia jūs, tai grumoja
jiems, kad Potrimpas atėjęs jiems galvas nukaposis su savo
pjautuvu.

3. Kas moka žiamę gerai išdirbti, tas nū Potrimpo gali
gero laukti, bet kas žiamę apleidžia, tam Potrimpas blogu už-

1) Kipszukas, kepsz okas — velnias [Bezenberger, litauische For-
schungen]

Kibzasas nū kibti, kabintiesi. Szl.

2) Praetorius [pas Mannhardtą, s. 33]: „Dabarnykszeziame laike nē-
ra randama tarp Nadravėnų nei tarp rubėžiūjanzių Žiamaiozių (mano ži-
nioje), kad Padrympą vardu tebegarbinu; į jo vietą, rodosi, apart Zeminė-
lių arba Žemeluko garbina Vaisgautį, t. e. dievą vaisingumo ir tt. Parei-
na nū žodžių vaisius ir gauti, nei lyginant kurs vaisių nesza ar gausą tveria“.

Schwenck: prus. terp, liet. tarpti.

Nesselmann slg. sanskr. trip, graik, terpeštai. Zeus: „Patrimpus

moka.

4. Potrimpas yra žiamės karaliumi; jis gyvena žiamėje
viename urve, kurs yra pripildytas visokiais vaisiais, žolėmis
ir javais

5. Kada kokioje szalyje sausi metai vieszpataudavo, tai
Potrimpas ten pasirodydavo ir palaistydavo su leika laukus ir
pievas.

6. Potripas yra karaliumi vandens, nės jis gali kokia-
me nors laike pasiversti į vandenius.

7. Parėjus tvankui, Potrimpas pasiversdavo į vandenį ir
kaipo toks jis užsėmdavo laukus.

8. Potrimpas yra ugnies karaliumi, nės jis gali kokiu
nors laiku pasiversti į ugnį ant dangaus ar ant žiamės.

9. Nėra žinoma, ar Potrimpas žiamėje, ugnyje ar vande-
nyje užsilaiko. Jo buvimą kokioje szalyje ant to pažįsta,
kad joje vieszpatauja didelis veszlumas.

10. Kretingoje seniaus gyveno tulas buras, kurs garbino
Potrimpą ir jam tankiai dovanas davinėdavo. Vieną dieną
buras ėjo iš Kretingos į Darbėnus. Pakeliui prisigretino
koks svetimas buras prie jo, kurs su jūmi įsileidė į sznektą.
Svetimasai sakėsi žinąs artų tiesų kelią į Darbėnus, kurs einąs
per miszką: jeigu ans noris sekti paskui jį, tai jie eisį keliu
per miszką. Burui iš Kretingos ant to sutinkant, jie nusi-
kreipė nū kelio ir įėjo į miszką. Veikiai jie atėjo į aiksztę,
pustą ir smiltėtą vietą. Svetimasai tarė į burą: „Czia juk
yra puikus kvietkų darzelis: kokios gražios gėlės czion!“ Vos
anam szitūs žodžius isztarus, pasirodė stebuklingas darzelis.
Svetimasai ragino burą tiek kvietkų prisiskinti, kiek jis norė-
jo. Kada buras buvo didelę daugybę kvietkų prisiskynęs,
svetimasai tarė, pamodamas į pirmą pustą vietą: „Sztai gra-
žiausias aplūkas“. Tūjaus buvo dingęs gėlių darzelis, ant jo
vietos stovėjo gražiausieji žolynai. Taip-gi tųjų buras pri-
siskynė, kiek jis norėjo. Potam ant žodžių svetimajo pasida-
rė vaisių sodnas, potam gi dirva visokių javų. Vėl buras
skynėsi vaisius ir raszkėsi varpas, kiek jis galėjo. Potam
svetimasai tarė: „Aš esmi Potrimpas, tu ėsi manę gūdojęs,
ir aš noriu tavę už tatai apdovanoti. Dabok dovanas“. Po
szitų žodžių Potrimpas pasivertė į ugnį, kuri dangun užsiliep-
snojo. Ant vietos daržų gulėjo vėl tuszczias smiltynas priesz
burą, tačiau tai, ką jis kuvo prisiskynęs, pasiliko pas jį.

Buras ėjo su dovanomis Potrimpo namon ir turėjo iš jų
gausią palaimą, nės ką jis nebutų iš vaisių ir sėklų pasėjęs
ar pasodinęs, viskas veszėjo puikiai ir veikiai jis buvo bago-
cziausiūju buru visame sodziuje.

(nū pats, vieszpats, arba nū szaknies pater, gothiszkai fadar) atsako Svia-
tovitui, Wodanui“.

Schwenck vadina tas etymologijas desperatizkais bandymais.

Grimm, D. Mythol. B. III. S. 24. „Senslav. treba vadinasi libatio,
res immolata, templum, sen czech. treba, rus. trēba, auka, senslav. trjebiti,
lenk. trzebić, serb. trjebiti, valyti Slg. vietvardį Trebbin. Lenkizskai
trzeba, potrzeba, oportet czech. potreba, bėda, reikalas, liet. Potrimpus ir
Antrimp, Atrimp“. Schwenck'o nusprendimas gali buti panaudotas taip-gi
dėl szitos etymologijos. Kraszewskis sako savo „Litwa“ t. I: „Potrimpus
ar Atrimpus, indiszkas mythas, dievysta, kuri personifikūja spēką vandens
ir tąjė gina. Idėja gaivinancziosios spēkos vandens, personifikūtas ele-
mentas tojo“. Apie latviziskus priežodžius ir priežodizskas patarles ir tt.
Porivzemniako mes skaitome pas Dr. Ph. Fortunatovą: „Tyrinėtojas szitū-
tūse neretai sunkiai suprantamūse iszsitarimūse, kurie mums yra užlaikę
tulus dievų vardus, kaip Trimpūs ir k., atras brangintą materijolą.

(Toliaus bus)

DIDELIS BALIUS!

Bus kelmas po vardu „Darbininkų Kliubo“ draugystės, (nedėlyje 27-tą dieną Grūdžio (December) 1897 metė. Salė „People's Theatre“, Plymouth, Pa.

Kono szirdingiausiai užprašom, visus brolius savo taučius ir svettauczius, o labiau tui jaunikaiczius ir paneles, kaip vietinius taip ir isz aplokinių miestelių ir kaimelių, nes bus labai gražus pasilinksminimas, o tvarka kono dailiausiai bus užlaikoma.

Muzikantai gražins szokius pirmos kliasos, kurie atvažiuos isz Shenandoah, Pa.

Prasidės 7-tą valandą vakarė. Įzenga tiktai 25 centai. Komitetas.

Hotelei, Saliunai ir Restauracijoj ant pardavimo, atsiuokite pas:

J. B. Ford

4 Room Weitzenkorn Building WILKES-BARRE, PA.

Reikalavimai LAIKRODĖLIO?

Mes jūs pardadam taip pigel, kad ta negali vaiksziot be laikrodėlio. Turime visokių gatunkių. Bet paminėsim tik tai: **Eleino arba Walthamo Laikrodėlis**, geriausias vidurinis, debltavais luksztais, gerai laiką rodo, gražiai iszkvėtkūtas „Dueber“ storal auksūtas isz laikys tavo gyvenimui. Vyriaški ir moteriszi! Pridėk adresą o prislausime tau jį ant peržiūrėjimo. Jeigu nabus toka, kaip ezia parodyta, sugražišk jį atgal, tau nieko nekaszės. Jeigu jis tau tinka, užmokėk \$3.95 ir ekspreso kasztas ir pasilink sau laikrodėlį.

Dubeltavals luksztals Laikrodėlis gražiai iszkvėtkūtas, geriausias vidurinis, dideli ir maži, storal auksūti (14 k) - iszrodo kaip už \$40.00 auksūtas laikrodėlis, laiką rodo gerai. Atsiusime tau ant ekspreso pamatyti. Jeigu jis tau patiks, užmokėk \$3.95 ir ekspreso kasztas ir pasilink sau laikrodėlį. Jeigu numis užsitikėsi ir prisilink pinigūs isz viršaus, mes isz laisimo laikrodėlį ant savo kasztas ir dar pridėsim tau gražų lenčiagėlį dovanų.

ROYAL Manufacturing Co.
24 Dearborn St., CHICAGO Ill.

Wyborek nabozenstwa dla mlodziyzy katolickiej 50 c.
Mały złoty oltarzyk dla pobożnych dzieci katolickich 45 c.

DR. F. J. KALLMERTEN.

Specialistas chroniszkių ir nerwiszkių ligų. Gydo visokias užsi-senėjusias ligas kaip ta: Trozskulį, apzimą, paralyzų, dusulį, pavandentavimą, reumatizmą, skaudėjimą galvos, anau, akių, ir nosies, ligas skilvio, gerkles, krutinės, iszėjimą žarnų, drugį, iszmėtymus ant galvos ir skuros, gumbą, susostojimą takėjimų, kraujo tekėimą, mėnesinės tekėimą, nevaisingumą,

skausmus po gimdymui, pullavimus, ronas, atsivėrimus, ant kuno, rožę, žarnų ligas, skaudėjimą strėnų ir krutinės, plautį, nervų skaudėjimą, uždegimą žarnų, iszputimus, niežėjimą, uždegimą smelenų, iszburkima puslės ligas, vėžį, dieglį, akmens ligą, uždujimą, nusilpnėjimą kojų, džiovą, žarnų ir inkstų ligas, kareztligę, niežus, iszberimus, kirmėles, dedarvines ir t. t.

GYDO MOTERIS VAIKUS ir VIRUS
Jeigu sergi ir nustojęs esi vilties iszgyti, kreipkis t jau pas daktarą Kallmerten'ą ant rodos. Dr. Kallmerten'as iszgydė tukstanczius žmonų, kurie ligat sergo ir nū kitų daktarų negalėjo pagelbėti ir iszsigdyti. Tie žmonės visur garsina vardą D-ro Kallmerten'o, ir pažįstamiems jį rodyja. Kreipkitės pas D-rą Kallmerten'ą tai jus iszgydys.

LIGAS UZSIKRECIAMAS abejos lyties (ar tai nū kitų gautas arba nū gimdytojų paelnauzias) gydo pasekmingai ir greitai. Nersi dia gėdytis, tiktai gydysis, nes neatbojimas atveda piktas pasekmes ant ateities.

Roda dovanai! Dr. Kallmerten'as kiekvienam dūda rodą dovanai. Apraszkykite ligą, padėkite ilgonio senumą, atsluskyte laisze truputį plauki isz galvos ir pacztinę marką už 2 centi, o atsakymą gausit: kūgreizciausiai ir, ar liga yra iszgydoma ir kiek kasztas. Raazyti galima lenkiszkai, angliszkai arba vokiszkai. Adres:

DR. F. J. KALLMERTEN.
Cor. Washington & 22nd Str.,
TOLEDO, OHIO.

Knīngos

pargabentos isz užmarės: *Maldų knīngos,*

- Mazas ar'uso altorius, Miszių maldos su abrozėliais (mazan formate) krlsztolinlu apdaru 60 ct Szagrino " " " " 50 c
- Aukso Altorius, arba Szaltinis dangiszkus skarbu 2.00 iki 3.00.
- Garbe Dievuj ant auksztybės " " " \$1.50.
- Balsas Balandėlis 1.35c., 1.50c. ir 2.00c.
- Knīngą giesmių arba Kantiezkos " " " 75c.
- 150 Psalmu Dowido karaliaus ant paveiketo kantiezkų 75c.

Istoriszkos dvasiszkos italpos knīngos,

- Istorija seno ir naujo Istatymo su abrozėli. 15c.
- Istorija seno Istatymo " " " 25c.
- Gyvenimas Marijos " " " 30c.
- Menno isz zencziusis Marijos Panos šopulėj Motyn is Dievo " " " 30c.
- Evangelijos supuikels apdarais 1.00c.
- Gyvenimai Szventųjų, ant visų metų koznos ilenos, pirma, antra, treczia kotvirta ir penkta dalis už kozną dalį po " " " 65c.
- Gyvenimas szv. Benedikto Labro " " " 10c.
- Stebuklai Dievo Szvencz. Sakramento 40c.

Istoriszkos knīngos svietiszkos italpos.

- Oliitypos " " " 25 c
- Robinsono " " " 25 c
- Kantrios Elenos " " " 20 c
- Lementorius su poteriais ir mistranturais 10 c
- Istorija Lietuvos " " " 30c.
- Istorija Suvienytų Valstijų Amerikos konstytucija " " " \$1.00
- Trumpa senovės Lietuvų Istorija 10c.
- Aplinkrasztis, ken. Petravycziaus į Vilniaus džiakonytės kuningaus 1870 m., 5c.
- Už ką mes lenkams turime bati dėkingi arba nadedėkingi, graži knigutė kurioje apraszta visi mūsų prietiekiai su lenkais nū pat krikaszto Lietuvos 5c.
- Žiponas bei žiponė " " " 40c
- Žirgas ir vaikas " " " 20c
- Vytautas didis Lietuvos kunjgalkasztis 30c.
- Aplė senovės Lietuvos piliis 10c
- Kanklės Lietuvos dainos keturiems balsams (su natomis) 20c.
- Amerika pirtyja (komedija) 10c.

Aplė kalbų pradzią " " " 5c.
Budal gydymo ne surių ligų " " " 35c.
Ką daryti, kad sveikti bitume ir ligai gyventume 50c.
Kas yra, o kas bus! žvilgis ant szčių dienų ir į ateitį 5c.

Krumplių Jonas, apyskėlė " " " 5c.
keletas žodžių apie nozmoniszkus maskolių darbus kražiuse ir aplė sudyjimą kražiuzių Vilniuje 5c.

Keletas tasztų aplė kražių atstiktimą 10c.
Tamoazi is besotis apysaka 5c.
Kalba dviejų žmonių kazi niero ir Antano aplė katalikų bažnyczios pamitą 5c.

Lietuvos kanklės (eilėmis rasz.) 10c.
Pamokslai apie szdą Dievo, pakutą, dangų ir nekaltą prasidėjimą Szv. Panos Marijos 10c.
Pamokslai ir Ganytojus kalbos sodiecziams, kolga pirmoji, aplma laiką nū pirmos nedėlios Adventų iki paleņu dienai! (pamokslai koznam nedėdientui) \$1.25c.

Trumpi pamokslumai ir rodos, pagat kurias turi eigtis kiekvienas žmogus 10c.
Lietuvos gospadinė arba pamokinimas kaip suvartoti Dievo dovanas, paraszė žmonas. Antras iszleidimas pagerintas 15c.

Pavargotė ir kaip gyvena kynai, apysakos 10c.
Andersono pasakos (su abroz.) 15c.
Gydyklos nū baimės myrio " " " 20c.
Misija ir ziedas " " " 25c.
Naujausia sapnų knigėlė " " " 50c.
Ženybos paikių Miko " " " 5c.

Knīngos poetiszkos.

- Senkaus Jurgis " " " 15c.
- Vitolioranda, puikus poematas isz senovės Lietuvų gyvenimo, 2 knīngos 1.25c
- Dūnelaczio pavasario linkamybės 10c.
- Conra'is Valanrodas " " " 10c.
- Pavyntiszkos giesmės " " " 5c.
- Pikauos dainos " " " 5c.
- Naujos dainos " " " 10c.
- Birutės dainos " " " 10c.
- Pavyntiszkos giesmės " " " 40c.
- Petro Armiao rasztai - eilės 10c.
- Pagrėnų gobtuvės - teatralszka 10c.
- Ponas ir Muzikai, Drama penkiose permatose, paraszta Aleksandro Gužuczio, 15c.

Apysakos.

- Palangos Juze, linksmi skaitymai " " " 20c.
- Kas tolybė tai nemelas puikus apysakėlės isz Lietuvų gyvenimo 15c.
- Historije apie gražų Mageloną, dukterį karaliaus isz Neapolio ir aplė Petrą kareivį 20c.
- Pajudikime vyrai žemę, puiki apysaka paraszta patrijotiszkos dvasies pagal vengriszką pono A. isz B. autoriaus knigutės, „Kas tolybė tai ne melas 15c.
- Pasaka apė Szaltabuzius (jūvinga) 5.
- Žiemos vakaro adynėlė, vokiszkom raldėm 20c.
- Muzikėlis " " " 15c.
- Valkų knigėlė " " " 15c.
- Ant Nakvynės " " " 5c.
- Calmyų pasaka (aukazo) balaisvis 5c.
- Kur meilė, ten ir Dievas 5c.
- Kas kaltas 5c.
- Vegirdėtas dalgas 5c.
- Pasakojimas apie valtą ir jo rasztinjką 5c.
- Senis Makrickas 5c.
- Zakaras Tilviko pirktelė 5c.

Gyvenimas Stepo Raudnosio ir kiti naudingi skaitymai [ketvirta dalis „Sziaulėniszdo Senelio“] 15c.
Parmazonas arba Balsumas Dievo Rustybės 12c.

Moksliszkai rankvedžiai ir kitokios knīngos

- Knīngą tsi isz mokinimo visiasvietinės kalbos 15
- Aplė buvimą Dievo " " " 5c.
- Priesziniškas priverstas metavotis " " " 15c.
- Pamokslai apie trusą " " " 5c.
- Palmudae ir musų žydai " " " 10c.
- Škalia su kalba " " " 20c.
- Prieszauzris " " " 20c.
- Calp įgyti pinigūs ir turtą " " " 20c.
- Hrtybė 5c. ir 10c.
- lenių tēlė, graži pasakutė kur iszrodyta, kaip labai svieta slogina maskolių valdžia 5c
- Aplė žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą 75 c
- Aplė Dangų " " " 5c.
- Finai ir jų gyvenimas, ir pirmutinė szalna 10c.
- Lietuvos gospadinė 10c.
- Žodynas kun. M. Miežinio \$200.
- Naujas elementorius (1895 m.) apdarytas 15c.
- Trumpa peržvalga Lietuvos darbu Amerikoje 20c., dėl perkupczijų po 10c.
- Kalendoriai ant 1889 ir 1890 m. po 10c.

Lietuvystės praeitė, dabartis ir ateitis 25c.
Hygiene arba mokslas apie užlaikymą sveikatos 35

Įvairios dvasiszkos knīngos,

- Pamokslai ant didziųjų metinių švenczių ir dū džiolos nedėlios, 50c.
- Tiesos Žodžiai, 35c.
- Filotea arba kelias į maldingą gyvenimą 50c.
- Pokilis Szventųjų " " " 15c.
- Iszguldimas metinių švenczių labai naudinga knigėlė 10c.
- Mokslas Rymo kataliku " " " 40c.
- Kas yra griekas? " " " 15c.
- Nekaltybė " " " 20c.
- Vartai dangaus " " " 15c.
- Pekla, arba amžinas pragaras 75c.
- Arielka yra nūdai; su ilustracijomis 30c.
- Garsas aplė bajsybes Dievo sudo 25c.
- Raktas į dangų " " " 15c.
- Didžioji nedėlia " " " 5c.
- Kaip Sumeniją nuspakajiti " " " 15c.
- Vadovas į dangų " " " 40c.
- Prisigatavojimas ant smerczio " " " 40c.
- Draugija dėl duszių " " " 5c.
- Lietuviszkos miszios " " " 10c.
- Kaedleninės Maldos 5c.

Notos dėl partapijono.

- Varpelis [valcas] 30c. Dėdlenė [polka] 30c.
- Sudlev [mazurka] 40c.

Paveisklai [abrozai].

- Kražių skerdyne 50c. Paveisklas Gedimino 30c
- Paveisklas Vytauto 25c. Paveisklas Litanijos 25c.
- Visoki Abrozėliai su maldėmis po 5centus

KNINGOS

EOCNOS SPAUSTUVĖS.

- Lietuvos Istorija, nū seniausių gadyntų iki Gediminui D. L. K., paraszta 1880 m. Simano Daukanto. Knīngą pirma, gaunama už 1.50c
- Budas Senovės Lietuvų Kalėnų ir Zemalcziu paraszta Simano Daukanto, gaunamas už 1.00c
- Istorija Katalikų Bažnyczios, " " " 1.00c.
- Europos Istorija su žiamapiais " " " 50 ct.
- Lietuviszkos DAINOS isz visur surinktos 200c.
- Pasakojimas Antano Tretininko paraszė vysk. Zemalcziu Motiejus Valancziuskas, 25 ct.
- Ponas Bartkus, paraszė kun. A. Burba, 20 ct.
- Dievaitis, apysaka szios gadyne 1.00 ct.
- Aplėka Dievo " " " \$1.00.
- Du puikus apraszymai apie nedorybę zydo ir piktą augynimą wajku \$1.00.
- Eglė, žalczių karalienė ir iszgirovimas Kauno pilies 1362 m., du puikus dramatai paraszti Aleksandro Gužuczio, 25c.
- Gyvenimas Genavaitės. Pamokinanti ir labai sujudinanti apysaka isz senovės laikų 50 ct.
- Historije gražios Katrukos ir jos visoki atstiktima 10c.
- Historije isz laiko Francuzkos " " " "vainos Afrikoj" 30c.
- Isz po budelio kalavijo ir Kajimas, dvi puikios apysakos, ant lietuviszko perdėjo V. Stag. 40c.
- Istorija Septynių Mokintojų " " " "ir Lietuvos Sapnas 50c.
- Jurgis Miostawskis " " " 80c.
- Jnozapas Koniuszowski, arba kankinimas Unijotų po valdžia maskoliaus 50c.
- Kabalas talpinantis savyje visokius užminimus ir ant jų reikalaujantį atsakymą 10c
- Konstytucija dėl darbinjkų " " " 10c.
- Namelis pustelniko " " " 75c.
- Nedorybes Rymo Ciesoriu, historije isz lajko " " " ponawojimo Nerono 80 ct.
- Prawadnikas angelskos kalbos neabdar. \$1.00
- " " " " " abdarytas \$1.25.
- Pujkus apraszymas apie Lietuvą " " " \$1.00.
- Rinalda Rinaldinas " " " \$1.50 ct.
- Senovės apraszymas aplė Duktery " " " Filypo Karejvio 50 ct.
- Sumyszymas arba bajme tury dydeles akis 15 ct.
- Gykra teisybe isz Suwatku gubernijos 85 ct.
- Szwiesa Dievo " " " 50 ct.
- Užystanawik ant to geraj " " " 50 ct.
- Witasir Korynna historije isz lajko persekioji Bažnyczios S. per Deoklecijana 95
- Aplė Joną Tvarduczuką garų burtinjką ir jo darbus sykiu su apraszmais aplė burtus 25c
- Keletas zodžių apie Lietuvius ir naudingi pamokinimai dėl Lietuvos žmonių 10c.
- Pamokinanti apraszymai isz gyvenimo žmonių ir visokios rodos 15c